

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 131

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 8, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, sreda 12. junija 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Evakuacija Pariza

Selitev oblastev in civilnega prebivalstva iz francoske prestolnice Po soglasnih poročilih iz vseh taborov se bijejo strahovite bitke v Franciji z nezmanjšano silovitostjo dalje - Nemški cilj je Pariz

PARIZ, 12. junija. Reuter. IZSELJEVANJE OBLASTEV IZ PARIZA SE NADALJUJE IN VELIKO ŠTEVILO ZNANIH OSEBNOSTI JE ŽE DO SEDAJ ZAPUSTILO FRANCOSKO GLAVNO MESTO. RAZEN TEGA ZAPUŠČA PARIZ TUDI VELIKO OSTALEGA PREBIVALSTVA. MNOGE TRGOVINE SO ŽE ZAPRTE, TODA BANKE POSLUJEJO ŠE DALJE. PRAV TAKO SE NADALJUJE TUDI DELO V RAZNIH TOVARNAH IN PODJETIJ, KI DELAJO ZA DRŽAVNO OBRAMBO. PARIŠKO PREBIVALSTVO JE OHRANILO POPOLN MIR IN HLADNOKRVNOST. POVSOD VLADATA MIR IN RED. INCIDENTOV NI IN TUDI PRESKRBA PREBIVALSTVA Z ŽIVEŽEM POSLUJE V REDU.

PARIZ, 12. junija. Reuter. Nad Parizom je razglašeno obsedno stanje. Velikanske množice ljudi, zlasti iz predmestij, se vajo proti kolodvorom. Doselej je bilo evakuiranega že 75% tega prebivalstva. Vlada je pozvala vse nad 17 let

stare Parizane, naj takoj zapuste Pariz. Sicer pa vlada v mestu vzoren mir in red. Tudi preselitev vladnih uradov je že izvršena. Nad zunanjimi mestnimi deli visi gosta zavesa dima od požarov zadnjega nemškega bombardiranja.

M. in tvornice Heinkel v Rohstocku, ki so bile uničene.

PARIZ, 12. junija. Havas. Najnovejši

vojni komunikate, ki je izšel ob 9.30 dopoldne, se glasi: Nemški napad je na celi fronti naletel na resen odpor.

Angleška bojna poročila

LONDON, 12. junija. Reuter. Bitka za Pariz traja dalje z nezmanjšano silovitostjo. Nemci hočejo izsiliti odločitev že v najbližjem času. Francozi so se vzhodno od Pariza umaknili na drugo obrambno črto ob Marni.

PARIZ, 12. jun. Reuter. Sovražnik je v predelu okrog Reimsa vrgel v ogenj velike množice najtežjih tankov. V Champagni so Nemci v teku noči vrgli nove divizije na boljše južno od Aisne. Zavezniške čete so izvedle več protinapadov ter med Aisno in Meuzo povsod zavrnile sovražnika. Zavezniška letala so bombardirala letališča v Mannheimu, Neustadtu, Frankfurtu ob Meni ter toplarnice v Folklingerju. V tovarni Heinkel letal v Rostocku so naši letalci povzročili velike požare.

PARIZ, 12. jun. Reuter. V teku včerajšnjega dne je bitka na fronti dosegla največjo ostrino. Očitno skuša sovražnik odločiti boje v svojo korist. Zahodno od

Oise je nasprotnik podvojil svoje napore hoteč prekoračiti Seine med Rouenom in Vernonom. Pod zaščito umetnega dima je skušal sovražnik postaviti pontone in vreči oklopna vozila čez reko. Naše čete neprestano napadajo sovražnika, da bi te nakane preprečile.

LONDON, 12. jun. Havas. Preko radia je bilo objavljeno, da zaslužijo zavezniške sile na francoskem bojišču več kakor pohvalo za svoje junaško zadržanje. Verujejo, da Nemci v svojem navalu ne bodo zdržali več kot 3 do 4 dni, ker so se že zelo izčrpali. Na odseku pri Rethelu je sovražnik utrpel ogromne izgube tudi na tankih.

PRITOK ANGLEŠKE POMOČI

PARIZ, 12. junija. Havas. Tekom zadnjih 3 dni se je izkrcalo v severnih francoskih lukah veliko število nove angleške ekspedicijske armade. Novi transporti bodo sledili naslednji dni.

Mnenje francoskega strokovnjaka

PARIZ, 12. junija. Havas. Vojaški strokovnjak je glede poteka bitke za Pariz podal sledeče mnenje: Res je, da so nemške čete predrle do krajev, katerih imena se pojavljajo v vojnih komunikacijah in o katerih bi nihče pred meseci ne bil pričakoval, da se bodo. Toda glavni problem vseh teh operacij še zdaleč ni ta, ali v tej bitki podležemo ali ne, marveč samo ta, da Nemcem uničimo čim več materiala in ljudi. Mi samo moramo imeti voljo in sposobnost, da vzdržimo, če-

prav bi se morali umikati, toliko časa, da nam dospe — in to se bo zgodilo že v doglednem času — ves material, ki je na razpolago vsemu civiliziranemu svetu. Kajti Anglija in Francija na ei strani ter USA na drugi strani (to potrjuje včerajšnja Rooseveltova izjava o totalni materialni pomoči) z mrzlično naglico zbirajo vojni material v ogromnih količinah, da ga vržemo na fronto. Z njim bomo udarili nazaj z nezadržljivo silo kjer in kadar se bo zdelo nam najbolje.

Ameriško poročilo iz Berlina

NEWYORK, 12. junija. Ass. Press. Po poročilih iz Berlina se oslabilene francoske armade umikajo pred predirajočo nemško armado in so od Pariza oddaljene le še 67 km. Nemška vojska predira tako, da obkoljuje Pariz s severovzhoda

in severozahoda. Nemci priznavajo, da se Francozi borijo skrajno junaško, da pa so zlomili njihovo levo krilo in središče. Čeprav, se bije bitka za Francijo še vedno z nezmanjšano silovitostjo, so Nemci svoje zmage že sigurni. Francoski odpor da hitro pojema zrdi velikih izgub. Desno krilo nemške armade in center da sta uničila 2 francoski armadi severovzhodno in severozahodno od Pariza, tako, da bo Pariz v kratkem v dosegu težkih topov

ITALIJANSKO POROČILO

NEKJE OB RENU, 12. junija. Stefani. Navzlic ogorčenemu francoskemu odporu, se strateški položaj vedno bolj spreminja v prid Nemcem. Na desnem krilu so Nemci dosegli Rouen in Vernon. Prav tako tudi Compiègne. Nemški brzi oddelki so prekoračili reko Oise pri Greifu. Nemškemu levemu krilu nudijo Francozi nezmanjšan odpor. Med krajema Oulchi in Venilli so Nemci prekoračili reko Ourcq. Bolj proti vzhodu so nemški oklopni oddelki predrli francosko obrambno črto v celoti ter predrli na Marno. Bolj počasno je nemško napredovanje na skrajni levici, kjer se Francozi v gostih kolonah umikajo proti Reimsu. Na sektorju okoli Rethela so Nemci vrgli v boj nove sile.

Prvo italijansko poročilo

RIM, 12. junija. Stefani. Iz glavnega stana italijanske vojske, komunikate št. 1: Opolnoči 10. junija je bila določena razmestitev italijanske vojske, mornarice in letalstva do popolnosti izvršena. Edinice bombnikov italijanskega kraljevskega letalstva, ki so bile v spremstvu lovcev, so ob zori in ob sončnem zatonu včerajšnjega dne izvršile težka bombardiranja vojaških objektov na Malti z vidnimi uspehi. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana. Medtem so druge letalske edinice izvršile izvidniške polete nad ozemljem in pristanišči Severne Afrike. Na meji Cirenaike je bil odbit napad angleških letal. Dve letali sta bili sestreljeni.

Nemško vojno poročilo

BERLIN, 12. junija. DNB. Velika bitka med obalo Kanala in Maaso je v polnem teku. Na desnem krilu in v sredini se nadaljuje zasledovanje premaganega sovražnika brez miru. Med Reimsom in Argoni se bijejo še srditi, a uspešni boji. Na več mestih smo oddvojili močne sovražne oddelke, jih obkolili ter jih sedaj uničujemo. Zaradi težkih krvavih izgub, velikega števila ujetnikov in zaplenitve bojnega materiala sovražna odporna moč naglo pojema. Naše letalstvo je ponovno napadlo pristanišče v Le Havreu, uničilo in potopilo ali poškodovalo več ladij. Med dru-

gim sta bili uničeni dve 10.000tonski transportni ladji. Poleg uničevanja sovražnih oddelkov vojske, tankov, transportnih kolon itd. smo z letalskimi bombami uničili tudi več mostov čez Marno in spodnjo Oise ter s tem otežili sovražni umik. Na Severnem morju smo napadli z letali neko angleško križarko in štiri transportne ladje ter vse močno poškodovali. Sovražna letala so v zaščiti noči zopet vrgla nekaj bomb na severno in zahodno Nemčijo. Posebne škode niso napravila. Sovražnik je izgubil skupno 19 letal, mi pa smo jih izgubili 8.

Francoski vojni komunikate

PARIZ, 12. junija. Havas. Sinočni francoski vojni komunikate se glasi: Včeraj se je bila bitka z največjo silovitostjo na celi fronti. Jasno je, da hoče sovražnik na vsak način zavzeti Pariz. Zapadno od Oise je sovražni pritisk narastel in se je sovražniku posrečilo prekoračiti Seine med Rouenom in Vernonom. Na Seini poskušajo Nemci postaviti čim več pontonskih mostov. Tu se vršijo silovite bitke.

del naših čet se je v popolnem redu namestil južno od Marne. Dalje proti vzhodu so Nemci napadli z veliko množino tankov v dolini La Velle in dosegli Arbre ter kraje zahodno in severozahodno odtod. V Champagni je ponoči vzplamtel nova bitka velikega obsega ter so Nemci predrli južno od Aisne. Na več krajih so naše čete odgovorile s silovitimi protinapadi ter so zlasti južno od Attignya prizadejale sovražniku težke izgube. Vzhodno odtod do Meuse so naše čete uspešno odbile vse sovražne napade. Delovanje našega letalstva je bilo ves dan intenzivno, bombardirana so bila nemška mesta Mannheim, Neustadt, Frankfurt a.

Vzhodno od Oise so prekoračile sovražne čete rečico Ourcq in med krajema Ferte Milon in Fere-en-Tardnois dosegle Marno. Pri tej operaciji pa so naletele samo na naše zadnje straže, kajti glavni

Siloviti letalski spopadi in napadi

Tudi tekem včerajšnjega dneva so se bile srdite letalske bitke in napadeni so bili poleg bojnih oddelkov tudi razni industrijski kraji

LONDON, 12. junija. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja sinoči: RAF je tekem celega dneva bistveno posegla v bitko na celi fronti od morja do Argonov. Naši avlioni so razbijali ceste, mostove, koncentracije čet, živežne kolone, skladišča in benclnske transporte, tako na fronti, zlasti med Rouenom in Vernonom, kakor ponoči ob Meusi in v zahodni Nemčiji. Naši lovci so napadli nemške, čeprav je bilo njihovo število desetkrat večje, kakor naše. Tudi francosko letalstvo je nudilo dragoceno pomoč zlasti ob Seini in v Champagni. Naše letalstvo je napadlo tudi na Norveškem nemško mornarico in skladišča v Trondhemu, kjer sta bili zadeti 2 nemški križarki ter 1 prevozna ladja. Zažgali smo v lukl benclnske

rafinerije in 2 petrolejska tankerja.

LONDON, 12. jun. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so angleški bombniki napadli Tronhjem, razrušili pomorske naprave v lukl, poškodovali dva sovražna rušilca in en transportni parnik. Dve letali se nista vrnili.

LONDON, 12. jun. Reuter. Angleška letala so močno bombardirala vse sovražne postojanke od Kanala do Luksemburga. Posebno uspešno so tudi sodelovala pri obrambi prehoda sovražnih čet čez Seine v okolici Rouena. Vse ceste v sovražnem zaledju so razdejane, prav tako železniške proge. Pregnani so bili mnogi transporti živil in streliva.

PARIZ, 12. junija. Havas. Letalsko ministrstvo je sinoči izdalo sledeči komunikate: Naše letalstvo je bilo tekem celega dneva v intenzivni akciji na vsej fronti od morja do Argonov. Pri tem je napadalo sovražne kolone, uničevalo ceste, železnice, mostove in koncentracije čet. Vkljub slabemu vremenu so naši bombniki izvedli uspešne bombne napade na Mannheim, Frankfurt a. M., Neustadt in Rohstock, kjer so bile uničene tvornice Heinkel. Tudi naše borbeno letalstvo je včeraj sestrelilo veliko sovražnih letal. Letalske posadke so bile pri tem občudovanja vredne in neutrudljive. Neprestano so bile v najtesnejšem kontaktu s četami na zemlji. S poletov so prinesla letala važne informacije.

Prvi dnevi vojne z Italijo

Dočim je na italijansko-francoski meji še mirno, se bijejo v Afriki že prvi boji na kopnem in v zraku - Blokada Italije - Turčija prekinila stike z Italijo, Egipt pa tudi napoveduje prekinitev

Turčija prekinila stike

ANKARA, 12. jun. Havas. Od včeraj dalje se opaža velika diplomatska aktivnost v turškem zunanjem ministrstvu. Poleg ostalih sta obiskala ministra Saradzogla tudi francoski in angleški poslanik, ki sta dolgo konferirala s turškim zunanjim ministrom in njegovim pomočnikom.

ANKARA, 12. jun. Reuter. Računajo, da bo Turčija zavzela svoje stališče po današnjih posvetovanjih. Predsednik republike se je vrnil v Ankaru in se posvetoval z raznimi osebnostmi. Danes bo tudi seja urške vlade in izvršnega odbora turške narodne stranke.

ANKARA, 12. jun. Reuter. Turška vlada, ki je predvčerajšnjim vpoklicala več letnikov pod orožje, je prekinila diplomatske odnose z Italijo. Ponoči je prispeel v prestolnico turški predsednik Ismet İnönü.

TUDI EGIPET

KAHIRA, 12. jun. Reuter. Egiptski uradni krogi izjavljajo, da bo Egipt v kratkem prekinil diplomatske stike z Italijo. Predsednik vlade Ali Maher paša je izjavil zastopnikom tiska po včerajšnji seji vlade, da je vlada sklenila nasloviti na prebivalstvo poziv, da ohrani mir in hladnokrvnost. Nj. Vel. Kralj. Faruk in vlada čuvata nad interesi Egipta in varnostjo države.

NAPOVED VOJNE JUŽNE AFRIKE

PRETORIA, 12. jun. Reuter. V svojem govoru preko radia je predsednik vlade Smuts naglasil, da je Južna Afrika v vojnem stanju z Italijo ter bo podvzela vse potrebne ukrepe. Dolžnost vseh nas je, da smo složni in skupno branimo Južno Afriko od nevarnosti iz severa.

Zavezniški letalski napadi

LONDON, 12. jun. Reuter. Prvi udarec proti našemu novemu sovražniku Italiji je izvedlo vojno letalstvo Južne Afrike. Več bombnih eskadrilj južno-afriških je nad 2 uri, komaj nekaj ur po italijanski napovedi vojne Anglije bombardiralo italijansko luko v Somaliji Bandaghil in kraje ob meji Kenije in Abesinije. Letalske sile Srednjega Vzhoda so izvedle obsežen bombni napad na vojaške točke v Libiji. Pri tem je bilo uničenih mnogo italijanskih letal na zemlji in bencinska skladišča. Protiletalska obramba je bila slabotna. Izgubili smo 3 letala. Poveljnik letalstva armade na Srednjem Vzhodu je po tem napadu izjavil, da je sovražna obramba relativno slaba.

KAHIRA, 12. jun. Ass. Press. Angleški bombniki znamke »Blenheim« so, kakor se danes včerajšnje vesti potrjujejo, napadli italijanska letalska oporišča ter skladišča bencina v Libiji in Eritreji. Angleški letalski glavni stan za Bližnji vzhod je izdal poročilo, v katerem pravi, da so angleški bombniki v torek popoldne že drugič napadli italijanske vojaške objekte v Libiji ter tudi v Eritreji in Abesiniji, kjer so napadli tudi vojaška taborišča.

KAHIRA, 12. jun. Reuter. RAF Bližnjega vzhoda je izvedla uspešni bombni napad na letališča italijanske vzhodne Afrike (Abesinije) ter zlasti na Asmaro. Italijanski lovci so bili odbiti.

Italijanski letalski napadi

LONDON, 12. junija. Reuter. Vojno ministrstvo je sinoči objavilo, da so italijanska letala včeraj prvič izvršila napad na Malto. Prvi napad je bil izvršen ob zori in se je pozneje tekom dneva ponovil. Škode ni bilo posebne. Istočasno so pa zavezniška letala izvršila napad na italijanska letališča v Libiji in povzročila na njih znatno škodo.

RIM, 12. junija. Stefani. Italijanska letala so bombardirala Malto ter Aden v Arabiji.

VALLETA, Malta, 12. junija. Ass. Press. V presledkih dvajset minut so štiri skupine italijanskih letal napadle Malto ter odvrgele veliko število bomb, ki pa so alj padle v morje, ali pa zadele nevojaške objekte.

LA VALETTE, 12. junija. Sinoči so italijanski letalci osmič leteli nad Malto. Šele pri zadnjem preletu so odvrgli nekaj bomb. Protiletalske baterije so bile stalno v akciji.

Italijanski napad na Džibuti

RIM, 12. junija. Ass. Press. V današnji noči je bilo opaziti premikanje italijanskih pomorskih edinic v smeri Malte in Adena v Arabiji. Misli se, da je italijanski načrt poizkušati prekiniti zvezo med Anglijo in njenimi prekomorskimi sestavi. V Rimu zatrjujejo, da so italijanske kolonialne čete ter črne srajce vrdle v francosko in britansko Somalijo. Brez točnih informacij se zatrjuje, da so italijanske letelce kolone predrele prvo obrambno črto Džibutija ter da se mestu približujejo.

BLOKADA ITALIJE

LONDON, 12. jun. Reuter. Minitser za kolonije lord Lloyd je brzojavno obvestil vse kolonialne vlade, naj ukrenejo takoj vse potrebno za obrambo in formirajo nove čete, zlasti iz domačinov, ki so vajeni podnebja in terena. Anglija ima doma dovolj čet za akcije v Evropi.

ZAŠČITO ANIGLIJE PREVZELE USA

LONDON, 12. jun. Havas. Vlada USA je prevzela zaščito angleških interesov v Italiji.

Izgube trgovskih ladij

LONDON, 12. jun. Reuter. Z vseh strani prihajajo poročila o ustavljanju italijanskih hladilj. Južnoafriške pomorske oblasti so zadržale italijanski 5820 tonski parnik »Sistiana«. V Avstraliji je zadržan 9770 tonski motorni brod »Remo«. V Hali so zadržali v luki 5600 tonski tovorni parnik »Felice«. Iz Durbana javljajo, da je posadka potopila parnik »Jerusalem« z nosilnostjo 8052 ton in ladjo »Timavo« s 7549. Oba parnika sta bila registrirana v Trstu.

LONDON, 12. junija. Reuter. Vojno ministrstvo javlja: Italija je izgubila v prvih 24 urah vojne 27 trgovskih ladij. Od tega je zasegla angleška vojna mornarica na odprtem morju 14 ladij, 10 so jih zasegle angleške oblasti kar v lukah, 3 pa so Italijani sami uničili. Italijansko letalstvo je izvedlo svoj prvi napad na Malto. Materialne škode je malo, žrtev ni. Sestrelili smo 1 sovražno letalo.

MADRID, 12. jun. Havas. Italijanski 2000 tonski parnik »Numbolia« je naletel na mino blizu Gibraltarja in se potopil. Posadka je bila ujeta in odvedena v Gibraltar.

Letalski napad na Švico

ZENEVA, 12. junija. Ass. Press. Neko tuje letalo, za katero se veruje, da je bilo italijansko, je odvrlo več bomb na švicarsko vas Carouge, ki je tik ob francoski meji in v bližini francoske trdnjave Saleve. Letalo je preletelo tudi Ženevo. Francoska in švicarska protiletalska

obramba je oddala na letalo več strelcev, ki pa niso zadeli. V vasi, ki je v neposredni bližini Ženeve, je najmanj eden mrtev ter več ranjenih. Letalo je vrglo bombe tudi na predmestje Ženeve Champel.

Blokada Italije

LONDON, 12. junija. Reuter. Blokadni minister Hugh Dalton je objavil, da so se blokadne odredbe uveljavile tokaj tudi na Italijo. Dalje je izdal obvestilo, v katerem pravi, da je Italija v vsakem oziru odvisna od dobav iz tujine. Italija mora uvažati bencin, kovine, tekstilije, kavčuk, železno ruda in premog in bo postala težko breme za Nemčijo, čim bodo njene sedanje zaloge izčrpane.

OMEJITEV ROMUNSKEGA POMORSKEGA PROMETA

BUKAREŠTA, 12. junija. Rador. Romunska vlada je prepovedala romunskim trgovskim ladjam pluti po zahodnem in srednjem delu Sredozemlja. S tem so ustavljene tudi dobave romunskega petroleja po morju Italiji.

PRVE POSLEDICE VOJNE

RIM, 12. junija. Stefani. Angleški in francoski veleposlanik z vsem osebjem sta včeraj zapustila Rim in Italijo. S posebnim vlakom so z njimi odpotovali tudi vsi angleški in francoski časniški poročevalci. Istočasno sta italijanska veleposlanika zapustila tudi London in Pariz. V vsej Italiji je razglašeno vojno stanje. Premoženje državljanov sovražnih držav je zaplenjeno. Razen tega so bili izdani še razni drugi ukrepi obrambnega, gospodarskega in prehranjevalnega značaja.

ARETACIJE ITALIJANOV

STOCKHOLM, 12. jun. DNB. »Svenska Dagbladet« javlja, da so Angleži izdali

v Londonu listo 700 Italijanov, ki so kazali simpatije za fašizem. Računajo, da živi v Angliji blizu 25.000 Italijanov, 19.000 teh je starejših od 16 let. Oblastva jih love in pošiljajo v koncentracijska taborišča. Posebno mnogo so zaprli italijanskih natakarev po raznih hotelih in restavracijah. Nekatere dancing lokale so morali zaradi tega celo zapreti.

OTTAWA, 12. jun. Reuter. Aretacije Italijanov se nadaljujejo. Zaprtih je že več sto oseb.

KAHIRA, 12. jun. Reuter. Sinoči je bilo v Port Saidu aretiranih 138 Italijanov. Večje število so jih zaprli tudi v Aleksandriji.

MARSEILLE, 12. junija. Havas. V Marseilleu je bilo prijetih nad 900 Italijanov, ki so bivali v mestu.

ZAVEZNIŠKE MINE

LONDON, 12. junija. Reuter. Angleška admiraliteta je včeraj objavila, da so zavezniški položili mine v delu Beneškega zaliva, v italijanskem delu Kvarnera, pred Puljem, pred Albanijo, okoli Sicilije, ob obalah Libije in okoli otoka Rodosa.

SIRENE V RIMU

RIM, 12. junija. DNB. Davi ob 1.35 so se prvič oglasile sirene nad Rimom. Mesto je bilo takoj v temi. Incidentov ni bilo.

SEJA ŠVEDSKE VLADE

STOCKHOLM, 12. junija. DNB. Švedski parlament bo imel tajno sejo, na kateri bodo razpravljali o zunanjepolitičnem položaju.

Pospešene dobave Amerike

LONDON, 12. junija. Reuter. Včerajšnji Rooseveltov govor je imel po svetu silen odmev. Ne le časniki vzhodnoameriških mest, ki so itak že od nekdaj bili za inter-

vencijo USA v sedanji vojni, marveč tudi ugledni listi srednjega Zahoda, ki je domena izolacionistov, v celoti odobravajo Rooseveltovo neomejeno zagotovilo zaveznikom glede dobave vojnega materiala. Tako piše ugledni »Chicago Daily News«: Glas predsednika je glas Amerike. In ta gre po celi državi in še delj po vseh ameriških republikah. List poziva na združeno sodelovanje vseh ameriških republik in zagotavlja zaveznike: mi imamo vse kar vi potrebujete. Toda besedam slede tudi dejanja. Davi je prezident podpisal vse zakonske predloge o izglasovanju več milijardnih kreditov za ameriško obrambo. Razen tega je odredil, da vsa obrambna ministrstva takoj določijo, kateri in koliko materiala obramba USA takoj lahko pogreša, da se ta odvisni material nemudoma odpošlje v Evropo. Tudi je prezident odobril več milijonski kredit za podporo zavezniškimi Rdečim križem ter za podporo beguncem. USA Steel Corporation, največji jekleni trust Amerike, je odobril takojšnjo dobavo težke, srednje in lahke artilerije, pušk in hidroavionskih bombnikov v višini 38.000.000 dolarjev. Ves material in dolge vrste bombnikov so že masirane ob severno ameriških pristaniščih za takojšnjo vkranje.

Attlee o umiku z Norveškega

Umik je bil izvršen zaradi spoznanja, da se usoda vojne odloča v Franciji — Pri pombe o Italiji in podpori Zedinjenih držav

LONDON, 12. junija. Reuter. V spodnji zbornici je včeraj namesto zadržanega ministrskega predsednika Churchilla postal tedensko poročilo podpredsednik vlade major Attlee, ki je med drugim dejal, da so se zavezniške čete umaknile iz Norveške zaradi tega, ker je pritisk na drugih boljših premočan in so tam bolj potrebne in koristne. Norveške čete na severnem Norveškem so položile orožje po kraljevi odobritvi. To se je zgodilo zaradi tega, da se prepreči nadaljnje nepotrebno uničenje Norveške. Norveški kralj in norveška vlada sta se preselila v Anglijo, kjer bosta nadalje skrbeli za usodo Norveške. »Norveško smo zapustili v trenutku, ko se je položaj obrnil

nam v prid. Zapustili smo tudi Narvik, ki smo ga šele nedavno prej zavzeli. Za ta korak smo se pa odločili zato, ker smo spoznali, da se usoda vseh demokracij odloča v Franciji in da je od bojev tam odvisna tudi usoda Norveške. Bilo je to težko za norveškega kralja in norveški narod, toda moralo se je tako zgoditi.«

Dalje je Attlee poročal o izgubah ladij, ki so spremljale umik iz Norveške. Kakor je bilo že objavljeno, je bila uničena matična ladja za letala »Glorious« skupaj z dvema rušilcema in dvema petrolejskima ladjama. Nato je prešel na vstop Italije v vojno in dejal, da ni bilo po zavezniški sodbi nobenega vzroka za napoved vojne s strani Italije. Zavezniška naroda se nista nikoli vojskovala proti

Italiji. Boji se šele uvajajo. Zavezniki so do trenutka poročila zaplenili na visokem morju 14 italijanskih parnikov, 10 jih je bilo zaseženih v angleških pristaniščih a trije nadaljnji so se sami potopili.

Končno je govoril še o simpatijah in podpori Amerike. Že dejstvo, je dejal, da bodo Zedinjene države z vsemi svojimi stvarnimi sredstvi podprle zaveznike, je dokaz, da bo zmaga na njihovi strani. Napad Italije ne sme zato nikogar razburiti in ne sme prav nič spremeniti sklepa, da je treba popolnoma uničiti vse sovražnike. »Mi moramo zaupati v našo bojno moč in zmago, kajti ne bojujemo se samo zase, ampak za svobodo vsega človeštva.«

Od vkorakanja na Dunaj do bitke za Pariz

Zemljepisne ugotovitve političnega razvoja evropskih dogodkov — Nemčija je zasedla brez bojov 272.812, v bojih pa 627.923 km² zemlje — V miru je ostalo le 25.4% površine in 18.3% prebivalstva Evrope — Moč angleško-francoskega Imperija — Primeri z zadnje vojno

Od onega dne, ko so nemške čete prestopile meje ter ob Donavi navzdol zasedle staro prestolnico Avstrije, Dunaj, se je zvrstila v Evropi cela vrsta važnih dogodkov. Po krvavih žrtvah svetovne vojne cementirana versajska mirovna pogodba se je kakor zrahljan pepel razsipala v nič. Izginila je Češkoslovaška, Klajpedska cona, Gdansk in Poljska, Finska je klonila po junaškem odporu in morala prikrojiti nove meje, odstopiti važna oporišča ob južni in severni obali. Zamenjala je Albanija gospodarja, vojni vihar se je raztegnil na Norveško in odkril svetu nov način modernega zavojevanja s padalci. Še nekaj tednov hude živčne vojne in grmeli so topovi v deželi tulipanov, na Holandskem, v Belgiji in Luksemburški. Koščena smrt je zamahnila z neusmiljeno koso po bojnih poljanah stare slave, spoprijeli so se borci na kopnem, v zraku in na morju. Podlegla je Holandija, kapituliral belgijski kralj, za njim pa odšel iz Norveške po odpovedi direktnih sovražnosti kralj Haakon. Zdaj stoje pred Parizom v gigantskih bojnih velikanske armade v najstrašnejši bitki svetovne zgodovine, narod Italije je pa zgrabil za orožje in včlenil v vojno nove predele Evrope. Evropska drama prehaja v novo fazo tragičnega poizkusa z orožjem v roki, ob grmenju topov in bomb doseči nov red, novo bodočnost narodov naše celine.

Od Avstrije do kapitulacije Belgije

Usodepolni dogodki dobe šele pravi pomen svojega obsega, hitrosti dejanj in udarnosti, če jih premotrimo skozi prizmo zemljepisnih dognanj. Takoj spočetka je treba naglasiti, da je bila najznačilnejša poteza v zadnjih pretresljajih evropskih držav dejstvo, da so bili obsežni predeli zavojevani brez vsakršnih bojov. Tako je vključila Nemčija v svoj okvir brez odpora Avstrijo, Sudete, ostalo Češkoslovaško, Klajpedo, Dansko, Luksemburško, skupaj ozemlje, ki meri 272.812 km² in šteje 27.150.000 ljudi. Težje je bilo seveda zasedbo Poljske, ki se je postavila v bran. Zdaj, po hudih preizkušnjah na zahodu, priznava tudi italijanski »Lavoro Fascista«, da se je poljski vojak reabilital, ko se je tri tedne junaško upiral brez oporišč močnemu nasprotniku. Po zasedbi in delitvi Poljske s sovjetsko Rusijo, po okupaciji Norveške, Holandije in Belgije ter severnega dela Francije so nemške čete zasedle predele v izmeri 627.923 km² s 46.219.000 prebivalcev. Izven svojih meja so torej Nemci spravili pod svojo kontrolo prostrano ozemlje 900.735 km² s 73.369.000 prebivalcev. Pod nemško direktno ali indirektno oblastjo je zdaj 1.371.362 km², 140 milijonov ljudi ali 18.6% vse evropske površine ter 26.9% vsega evropskega prebivalstva.

Nemci imajo trenutno 7.2 odst. Francije

Prodiranje Nemcev v Franciji beleži doslej naslednje stanje: od 90 departmajev so nemške čete zasedle 5 severnih in sicer Nord, Pas de Calais, Somme, Ardennes in Aisne, dalje večji del departmaja Oise, deloma pa Seine in Meuse s skupno površino 39.813 km² ter 119.000 prebivalci v normalnih priklakah. Od celokupne Francije imajo tedaj Nemci v rokah trenutno 7.2% zemlje, ali 12% prebivalstva, od vsega francoskega imperija pa le 0.35% površine in 4.5% prebivalstva.

Pred vstopom Italije v vojno so bile evropske zemljepisne izpremembe torej naslednje:

Nemci so zasedli:

	km ²	prebivalcev
brez boja	272.812	27.150.000
v bojih	627.923	46.219.000
skupaj	900.735	73.369.000

Zavezniki so zasedli:

	150.901	5.039.000
Italijani	27.538	850.000
Rusji	221.460	12.950.000

V zavezniško zasedbo so vračunani Island, Faroeri, dalje oni predeli Norveške, Holandske in Belgije, ki so bili nekaj časa bojišče francoskih in angleških čet, a so jih potem izpraznili. Italijani so zasedli Albanijo, v rusko pridobitev pa štejejo odstopljeni deli Finske in Poljske ter baze v baltskih deželah. Nemčija je tedaj zasedla skoro dvakrat več ozemlja, kakor ga je imela po I. 1918 v svojih mejah in 10 milij. duš več, kot jih je štela v istem času.

Koliko Evrope je bilo prizadete

Evropska vojna je potegnila v boje 10 držav: Nemčijo, Poljsko, Anglijo, Rusijo, Francijo, Finsko, Norveško, Holandijo, Belgijo in Luksemburško. Po zasedbi, sklenjenem miru ali kapitulaciji so odpadli iz direktnih bojov Poljska, Finska, Rusija, Holandska, Belgija in Norveška, pristopila pa je na novo Italija. Vojna je posredno ali neposredno pritegnila doslej v svoje spono 7.471.929 km² ozemlja vojskujočih se držav ali 74.6% vse evropske površine! Od vseh prebivalcev Evrope je bilo v vojnem plesu prizadetih 424.950.000 duš ali 81.7%. S tega zrelišča je šele razumljiva prava vrednost naše nevtralnosti, da smo ostali izven sporov. Saj je bilo ohranjenih miru le 25.4% površine in 18.3% prebivalstva Evrope!

Ob vstopu Italije v vojno sodeluje dejansko v bojih le sedem držav, od teh so Poljska, Norveška, Holandska Belgija in Luksemburška formalno izven domovine v ognju, aktivno pa razvijajo fronte Francija, Anglija, Nemčija in Italija.

Obrisi načrta nove Evrope

Odkar so angleški in francoski odgovorni državniki podali svečane izjave, da imajo namen po sklepi miru zastaviti svoje sile za gospodarski preustroj Evrope, ki naj postane zveza enakopravnih in svobodnih narodov, se na zahodu o izvedbi tega načrta mnogo razpravlja.

V švicarski reviji je izšel šele deloma nemški prevod po francoskem rokopisu razprave, ki jo je napisal Denis de Rougemont. Le-ta se določno zavzema za absolutno enakopravnost vsakega, še tako malega naroda v bodoči organizaciji Evrope. Daje primere po švicarski konfederaciji in po kantonalnih upravah. Posebno zanimiv je pa članek, ki ga je

Vojna velesil

Vojna se je tedaj počasi generalizirala na velesile, katerih vsaka ima z izjemo Nemčije, posestva tudi izven Evrope. — Prav s tega zrelišča je šele pravilna ocena bojev, ki utegnejo do kraja izčrpati še velikanske rezerve človeškega, vojnega materiala in surovin. Veliki angleški imperij ima pod seboj 34.750.000 km² sveta z nad 420 milijonov prebivalcev. Matična zemlja v Evropi je stvarno še nedotaknjena, možnost zalaganja iz dominionov preko oceanov je zagotovljena. Francija ima kolonialne posesti za 10.850.000 km² s 70 milijonov ljudi. Obe zaveznici sta po priključku vlad v tujini na razpolago še Belgijski Kongo in kolonije Holandske Indije, v skupni izmeri 4.115.000 km² zemlje, bogate na surovinah in s 75 milijonov prebivalcev. Orjaški zavezniški rezervoar na materialu in ljudeh izven Evrope šteje tedaj skupaj 49.715.000 km² zemlje in 565 milijonov ljudi, mnogo več kot jih ima vsa Evropa skupaj! Seveda ne prihaja tu toliko človeški kakor rudni material in živila v poštev, vendar je za trajanje in nadaljnji potek vojne ta prekomorska posest velikega, če ne odločujočega pomena. Z vstopom Italije je posegel v evropske boje nov kvocient sveta in ljudi. — Italija sama meri 310.137 km² in ima 44 milijonov duš. V Albaniji in kolonijah razpolaga s 3.347.538 km² sveta in 14 milijonov prebivalcev. Njen položaj v vojni nikakor ni lahek, vezana je na mnoge morske ožine in strateška sovražna oporišča v sosesčini. Sam Apeninski polotok ima na severu, na razmeroma manjšem prostoru Padske nižine koncentrirano močno industrijo. Blizu

o tem vprašanju objavil v majski številki »Contemporary Review« znan diplomat Georges Young. Tudi Young postavlja zahtevo, da ne sme biti v tej federaciji nobene nadvlade. — Za varstvo malih proti velikim in z namenom, da se zagotovi popolna enakopravnost pa predlaga, naj vstopijo v evropsko Federacijo narodi ne tako kakor so sedaj po državah itd. sestavljeni, ampak kakor skupine, ki ne smejo šteti več nego 10 in ne manj nego 5 milijonov ljudi. Kar presega se razdeli na posamezne skupine, kar je manj, naj si pa po svoji volji izbere primerno skupino za vstop v federacijo.

Jugoslavija in vstop Italije v vojno

Beograjski dopisnik »Giornale d'Italia« in »Piccola«, Tomaioli piše, da je bil včerajšnji govor Mussolinija sprejet po vsej Jugoslaviji z največjim zanimanjem, a s popolnim mirom, ker odločitve Italije niso prišle iznenadoma in se je davno že vedelo, da se pripravlja nanje. Posebno močan vtis je napravil oni del govora, v katerem je Mussolini naglasil, da Italija ne namerava razširiti vojne na druge fronte. V beograjskih vladnih krogih je bil z največjim zadovoljstvom sprejet oni del Mussolinijevega govora, ki se tiče Jugoslavije in drugih balkanskih držav. V teh krogih se naglašja, da je jugoslovanska javnost z izjavo predsednika italijanske vlade dobila potrdilo, da je

bila točna in pravilna smer jugoslovanske politike, ki je bila dosledno izvajana od začetka vojne. Iz tega se lahko razvidi, pravijo krogi blizu zunanega ministrstva v Beogradu, da Jugoslavija svojega stališča ne bo izpremenila, nego da bo v teh časih, ki so velike važnosti, jugoslovansko-italijansko prijateljstvo še bolj utrjeno.

Konference KDK in SDS

V zvezi z nedavnimi govori po občinskih volitvah na Hrvatskem so bile v zadnjih dneh v Beogradu živahne konference vodstva KDK in SDS. V Beograd je prispel dr. Maček, ki se je posvetoval z ministrom dr. Budisavljevičem, Savo Kosanovičem Vilderjem in hrvatskimi ministri. Dr. Maček se je nato

„Hrvatski Dnevnik“ o bratih Radićih

Ves hrvatski narod se je spominjal večer obletnice rojstva pokojnik bratov Antuna in Stjepana Radića. »Hrvatski Dnevnik« je ob tej priliki v uvodniku napisal med drugim: »Bila je srečna zamisel, da se rojstni dan bratov Radićev proglasi za dan hrvatske kulture. Še srečnejša je bila misel, izvesti akcijo, da vsak Hrvat tega dne razmišlja, kaj sta brata Radića dala hrvatskemu narodu.

Maršal PIETRO BADOGLIO
tehnični vodja italijanskih operacij

francoske meje biva tu skoro 50% vsega italijanskega prebivalstva. Vendar pa bo novi akter proti zaveznikom uvaževan činitelj v zvezi s premočno silo Nemčije, ki operira v Franciji.

Naglica dogodkov

Drug značilen aksiom sedanje vojne je naglica, s katero se razvijajo dogodki. Tudi v svetovni vojni sta osrednji sili, predvsem Nemčija, zasedli velika ozemlja na Poljskem, v Romuniji, Srbiji, severni Italiji, Belgiji in Franciji. Toda, treba je bilo skoro dve leti, da so se sedele čete osrednjih sil na tujem prostoru v izmeri 511.700 km² s 44.200.000 prebivalcev. Kar je bilo tedaj možno v 24 mesecih, to se je zdaj v neprimerno krajšem času doseglo v mnogo večji meri. To je efekt motorizirane vojne, udarne sile oklopnih divizij. Nasprotno so pa seveda tudi žrtve zdaj večje. V osemmesecnem naskakanju Verduna v svetovni vojni je padlo 700.000 mrtvih, zdaj naštevajo poročila, da so napadale čete ofenzivnega činitelja imele samo v teku dobrih treh tednov 900.000 mrtvecev. — Efekti in njega posledice so si tedaj v nasprotju z učinki zadnje svetovne vojne in je le vprašanje, v koliki meri bo prišlo v nadaljnjem poteku vojne v poštev tudi trenutno posestno razmerje obeh taborov za dejanski dokončni izhod evropske tragedije.

IVO LAPAJNE

ponovno sestal s predsednikom vlade Cvetkovičem. Cvetković je bil snoči sprejet pri knezu namestniku Pavlu, takoj po avdienci je pa predsednik vlade obiskal dr. Mačka. V kabinetu ministra dr. Budisavljeviča je bila daljša konferenca ministra z Vilderjem in Savo Kosanovičem ter so razpravljali med drugim tudi o vprašanjih, ki so na dnevnem redu. V avdienci pri knezu Pavlu je bil nato sprejet še dr. Maček.

Bivši angleški vojni minister Oliver Stanley bo nastopil službo poročnika pri vojski. Ta čin je imel Stanley kot rezervni častnik.

Francoske kolonije so dale doslej za obrambo Francije nad 5 milijonov frankov. Od tega odpade na Indokino 240.000 na Kamerun 545.000 frankov.

Akcija za izpremembo neslovanskih imen na Slovaškem je v polnem teku. Na deželi so dosegli že lepe uspehe.

Pisma slovitega generala Suvarova so našli v kijevski guberniji. Devet teh pisem odkriva stike generala z nekdanjim ljubimcem carice Katarine Velike, Patjomkinom.

Nevarnost vojne za Švedsko bo minila šele tedaj, kadar bo sedanje klanje na bojiščih končano, je dejal na neki svečanosti švedski kralj Gustav V.

500 nemških vojakov je povabila slovaška vlada na okrevanje v svoja letovišča.

HAILE SELASIE

Novice

Nekaj počitniških nasvetov mladini

Zopet si prišel čas zlatih počitnic, ki se jih vsak, bodisi učenček, srednješolec ali pa že akademik tako veseli, Zopet se bo vsak dobra dva meseca svobodno razživel brez vsah skrbi, popolnoma predan svoji mladosti. Ta bo šel na morje, oni v hribe, tretji ne vem kam; marsikdo pa bo moral — ker je revnih staršev — ostati doma, kakor na primer moj prijatelj, absolviran sedmošolec, ki mi obupno piše, da zaradi pomanjkanja denarja ne bo mogel nikamor na počitnice.

Dragi tovariši! mu odgovorjam. Kakor sem vesel tvojega uspeha, me je vendar tvoje pismo užalostilo. Ali si res ne znaš pomagati, da bi si preganjal »dolga čas«, ki se ga tako bojiš? In ali ni tudi drugih dosti takih, ki pravijo isto? Zato naj tebi in vsem takim »nesrečnežem« pomem nekaj besed v opombo, da boste spoznali pravi smisel in vrednost počitnic.

Pravkar sem se spomnil na pokojnega dr. Janžeta Novaka. V jubilejnem zborniku, ob 20-letnici »Preporoda« je med drugim napisal: »Današnja mladina premalo izvaja konsekvence iz spoznanja, drugače bi prezirala vse nevarnosti in potovala po naši prelepi zemlji. Na poti iz Loža na Rakek sem v teh časih srečal več družb nemških študentov, ki so šli spoznavat in bodrit kočevsko manjšino. Letos sem zamenjal iskal po koroških cestah naših dijakov. To mora biti drugače! Praktično izvedbo morajo vzeti v roke počitniška zveza in obrambna društva. Če hočemo priti naprej, moramo šolsko mladino spoznati z življenjem in z delom na zemlji, ne samo teoretično — praktično mora vsakdo poizkusiti življenje«. Tako Janžet Novak I. 1932.

Res, danes so prilike drugačne, in tudi nimate sredstev za večje potovanje, zato pa imate dovolj časa in priložnosti za krajše izlete po bližnjem okolišju.

Poglej, tovariš, tako lepa je okolica Maribora. Sedi na kolo ali jo mahni peš, povsod boš naenkrat med preprostim ljudstvom, našim kmetom in delavcem. Spoznavaj ga, spoznavaj njegovo delo, spoznavaj življenje, okolico — vse! Veliko boš zajel novih vtisov in snovi za razmišljanje, kako bi mogel koristiti svojemu narodu. Začni stvarno z delom! Zanimaj se za vse potrebe in želje našega človeka, proučaj njegov gospodarski in socialni položaj, razmere, v katerih živi. Ali je agrarna reforma res rešena v korist našega kmeta? So se socialne prilike za našega malega človeka toliko popravile, da lahko brez skrbi gleda svojo in našo bodočnost? So sploh rešena vsa vprašanja, ki zadevajo osnovne interese našega naroda in države?

Vse polno je takih vprašanj — sam jih poišči!

Govorila sva često o teh problemih, vendar jih nisi načeljal sam, nisi se mogel spustiti v debato — češ, ne poznam jih. Vzemi si za vzor Avgusta Jenka, ki je v svojih letih izpovedal program generacije, ki je še danes v neizpremenjeni obliki aktualen. In vendar, kakšna razlika je danes med njegovim in tvojo generacijo! Tam delo, požrtvovanje in stalen študij. Mladina, ki se je zavedala, da ji kmalu pripade vloga voditeljev naroda. Pa poglej svoje vrstnike. Poglej sebe. Zanima vas kvečjemu dnevna politika, kaki strankarski prepričani, zanima deloma lahka mladostna poezija, navadno pa ne eno ne drugo. Kot da živite nekje v sanjskem svetu. Življenjska vprašanja, ki zadevajo tako vse poedince kakor narodno celoto, puščate v nemar.

Večkrat sem bil pravil o nalogah, ki jih nalaga čas posameznim generacijam. Doba »Vajencev« je zahtevala mlade domoljubne poete in pisatelje; doba narodno-radikalne omladine — delavce na kulturnem in političnem polju; doba predvojnih Preporodovcev — revolucionarje.

In današnja doba? Kaj zahteva? Življenje narodov in držav je bolj razgibano kot kdaj koli. Preko noči izginjajo cvetoče države! Tudi propaganda razkrajja narode, ki niso notranje dovolj močni. Inteligenca prepušča preprost narod nepoučen, celo ga bega s svojimi šablonskimi programi.

Pomisli, dragi tovariš, kako boš pre-

prostemu očancu, ki pride v mesto ali greš ti na deželo, pojasnil današnji položaj in mu vlil vero v boljšo bodočnost. Boš tudi ti kot tisti bojzaljivec, ki se že danes pripravljajo na pobeg v notranost države, sejal samo malodušje? Ali te res ne zanima problem prekmurskega sezonskega delavca, naše severne meje, naše Kočevske in položaj našega ljudstva v sedanjem položaju?

Ne, vem, da ti vse to daje misliti in vem, da boš letošnje počitnice porabil za tak študij. Čez čas bom morda o teh

Ne nasedajte prevejanjem s »kovači«!

Kot smo že poročali se pojavljajo zlasti na podeželju prevejanji separji, ki bi radi živeli na račun ljudske lahkomišelnosti in naivnosti. V promet bi radi spravili deset dinarske kovače, tkz. »kovače« ki imajo pri obrobem napisu še neko posebno razo. Te »kovače« ponujajo kot več vredne po 11 do 15 dinarjev, dasi so seveda vredni samo 10 dinarjev. Premnogi na deželi so tem prevejanjem že nasedli. Razočarami pa so kajpada šele

Celje

Počitniški dom pod Tovstom

Na bivšem Likovičevem posestvu nad Celjsko kočo pod Tovstom, je s pomočjo prispevkov, ki so jih darovala razna celjska podjetja in zasebniki, zrasla lepa stavba, namenjena za letovanje ubožne mladine v počitnicah. Prostori tega doma so prav lepi in higienski. Urejenih bo več lepih zračnih spalnic, obednica, veli-

stvarih bral članek v našem listu, ki si ga ti napisal ali kak drug tvoj vrstnik.

Vidi, to sem ti hotel povedati tebi in vsem tistim, ki ne vedo, kaj bi čez počitnice. Zavedaj se, da čakajo tudi sedanja generacija težke naloge v delu za svoj narod in domovino. Zato je treba temeljitega pripravljanja.

Končam! Želim ti vesele počitnice z željo, da bi mi jeseni sporočil: ravnal sem se po tvojemu nasvetu in sem na teh počitnicah veliko pridobil. Zadovoljen sem.

Alan.

potem, ko bi radi te več vredne »kovače« vnovčili, a jim nihče zanje ne da več kot 10 dinarjev. Javnost opetovano opozarjamo, naj nikar ne naseda, ampak naj takega separja pošteno nažene in prijavi oblastem. Res je sicer, da se dotični »kovači« z razo na robu razlikujejo od drugih, toda vzrok je v tem, ker sta denar kovalci dve različni kovnici. Seveda pa so oboji kovanci vredni samo 10 din.

LEPI USPEHI KMETSKO NADALJEVALNE ŠOLE V BRASLOVČAH

Te dni se je končal pouk na kmetško nadaljevalni šoli v Braslovčah v Savinjski dolini. Ta šola ima za Savinjsko dolino velik pomen, saj so se na tečajih izobraževali številni savinjski gospodarji. Zaključek je bila poučna ekskurzija tečajnikov v Sv. Jurij ob i. ž., kjer je bil ogled tamkajšnje kmetijske šole. Šola in ekskurzija je vodil učitelj Ljubo Šnuderl, ki mu gre za lepe uspehe polno priznanje.

ZASIPAVANJE STARE STRUGE VOGLAJNE

Po regulaciji Voglajne v Zavodni je ostala stara struga prazna, ker so tok vode usmerili drugam. To strugo sedaj zasipavajo z odpadki iz cinkarne. Zasipane je že nekako polovico struge, do zime pa bo zasipana cela. S tem bo dotični okoliš dobil lepše lice, lastnik pa bo pridobil dosti zemlje, ki se bo lahko uporabila za travnik.

SLAVNOSTNI KONCERT

ki ga je Celjsko pevsko društvo priredilo v ponedeljek zvečer v proslavo 80 letnice domačega skladatelja, žalskega rojaka Rista Savina, je v vseh ozirih prav lepo uspel. Koncerta se je udeležil skladatelj g. Risto Savin osebno. Dvorana Celjskega doma je bila polna občinstva iz Celja in Zalca. Skladatelj in pevci so bile prirejene navdušene ovacije. Strokovno poročilo o koncertu bomo še objavili.

c. Bolničarski tečaj Rdečega križa se bo pričel v ponedeljek, 17. tm., ob 19. v predavalnici Zdravstvenega doma v Celju. Prijave se sprejemajo na mestnem fizikatu od 8.—13. ure.

c. Šolsko vpisovanje. Na drž. I. deški in drž. deški ljudski šoli v Celju bo vpisovanje novincev in novink v ponedeljek, 17. tm. in v torek, 18. tm., od 8.—12. v šolski pisarni. K vpisovanju smejo pripeljati starši otroke, ki do 1. sept. t. l. dopolne 6. leto, morajo pa priti k vpisu vsi otroci, ki dopolne letos 7. leto. Upraviteljstvo obeh šol opozarjata starše, da je treba vpisati novince (novinke) v šolo sedaj, ne pa šele po končanem počitnicah. Za otroke, ki niso bili rojeni v Celju, naj prinese starši s seboj krstni list. Pred vpisom v šolo bo isti dan obvezen zdravniški pregled otrok v Zdravstvenem domu.

c. Francoski krožek v Celju si je nabavil več najnovejših leposlovnih del in vabi ljubitelje, da si jih izposodijo drevi od 18. do 19., ko bo knjižnica poslovala zadnjikrat pred počitnicami.

c. Brezposelnost je padla. Pri borzi dela je bilo 10. tm. v evidenci skupaj 242 brezposelnih in sicer 188 moških in 54 žensk. 31. maja je bilo v evidenci 257 brezposelnih, moških 197, žensk 60. — Delo je na razpolago 3 hlapcem, 6 koscem, 4 poljskim delavcem, 12 kmečkim deklam, 10 kuharicam, 2 služkinjama, 1 sobarici in 1 vzgojiteljici.

c. Ponočni napad. 40 letnega izdelovalca cementnih izdelkov iz Gaberja pri Celju je zvečer na cesti v Novi cerkvi napadel neki neznanec in ga z boksarjem udaril po glavi. Sredovnik je iskal pomoči v celjski bolnišnici.

Glasbeni večer v Ptujju

Glasbena Matica v Ptujju nam je priredila 5. t. m. izvrstno uspel glasbeni večer. Dvakrat je nastopil mešan zbor Glasbene Matice. Najprej smo poslušali dr. A. Dolinarjevo pesem »Po gorah«, prirejeno po narodnem motivu. Ritmično in tehnično-dinamično brezhibna izvedba lepe skladbe je napravila globok vtis. Prof. J. Gregorc, sedanjí novi ravnatelj na Glasbeni Matici, se nam je razodel kot izredno spreten, sposoben in požrtvovani dirigent, ki ume s svojim fino obrazovanim glasbenim pojmovanjem dovršeno zajeti jedno skladbe in mu dati orgovarjajoči izraz. Težji, ali prav tako lepi sta bili naslednji skladbi, izvorno delo dirigenta, profesorja J. Gregorca samega. Dasi je v njih skladatelj v polni meri upošteval novi, moderni slog vokalne glasbe, je vendar kljub temu ostal zvest tradicionalnemu narodnemu glasbenemu duhu. Mokranjčev rukovet število II. je Ptujčanom že dobro znan. Kakor prejšnje pesmi, je dirigent posebno tudi rukovet nastudiral s pevci z največjo ljubeznijo. Isti uspeh je žel dirigent z J. Ocvirkovo »Igraj kolo«. Obe skladbi sta gotovo prav trd oreh za vse pevsko zbor pri nas. Zaskrbljenost pa nas mora navdajati ob maloštevilnosti sodelujočih pevcev — šibkost pevskega zbora. Moških pevcev je jedva okoli 18, ženskih nekaj več. In vendar je bil glasbeni efekt v vsaki točki dinamično na višini.

Naravnost presenetil pa je ptujsko občinstvo prof. Gregorc z nastopom novo ustanovljenega salonskega orkestra. Neverjetno, kako visoko stopnjo glasbene zmogljivosti tega orkestra je dosegel dirigent v razmeroma kratkem času obstoja in vaj. Ko smo poslušali Flotovo overture k operi »Alessandro Stradella« tako dovršeno izvajati, nas je vse ohajal občut ponosa. Tak discipliniran orkester lahko nastopa brez skrbi tudi kjerkoli drugo v večjem mestu in bo žel enako priznanje kakor doma. Pomisliti je treba, da so izvajajoči glasbeniki večinoma mladina, bivši in sedanji učenci Glasbene Matice. Dirigent jih je za te lepe skladbe naravnost odlično izuril in to v neverjetno kratkem času. Enako prijetno in zadovoljujoče sta se dojmili skladbi: Ketelbey: »Na perzijskem trgu« in Leopold: »Jugoslovanski biseric«. Na isti hibi kakor pevski zbor pa trpi tudi mladi orkester.

V tretje je nastopil s prav mičnimi in prikladnimi krajšimi pesmimi dirigent sam kot solist-baritonist. Odpel jih je z lahkoto, tehnično dovršeno in s krepkim glasom. Tudi ta točka sporeda je bila odlična in je nudila izvrstno užitek.

V četrto nam je še ga. Mara Kabajeva, istotako profesorica na zavodu, podajala 3 lepe skladbe P. Čajkovskega za klavir in eno od List-Chopina. Splet smo imeli priliko občudovati njeno precizno tehniko na klavirju,

Rojstni dan

kneginje Olge

Na rojstni dan Nj. kr. Vis. kneginje Olge je poslal ban dravske banovine dr. Natlačan to-le brzojavno čestitko: »Ob priliki rojstnega dne izrekam Vašemu kr. Visočanstvu najlepše čestitke in najboljšje želje v svojem in v imenu prebivalstva poverjene mi banovine, zagotavljajoč Vas obenem popolne udanosti. Ban dr. Marko Natlačan.«

V Beogradu je bila v dvorski kapelici na Dedinju zahvalna služba božja, katere so se udeležili Nj. Vel. kraj Peter II., Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga s princezino Elizabeto, nadalje dvorne dame in člani civilnega ter vojaškega kraljevega doma. Ob njenem rojstnem dnevu ji želijo vse dobro zlasti številni siromaki, ki jim je bila kneginja v najrazličnejših prilikah velika in plemenita dobrotnica. Hvaležen ji je ves narod za veliko delo, ki ga opravlja kneginja kot predsednica Rdečega križa.

POMOČ OŠKODOVANCEM PO TOČI

Kakor javljeno, je 27. maja toča popolnoma uničila vinograde, sadonosnike in polja na Gradišču, ki spada pod katastralne občine Sp. Velka, Šomat in Plođeršnica. Ciril Metodovi družbi se je sedaj kot druga privatna velika dobrotnica pridružila še »Tovarna za dušik« v Rušah. Darovala je najhitreje učinkujoče umetno gnojilo, apneno sečnino, ki so je pod nadzorstvom članov občinskega odbora na Velki razdelila med najhujše prizadete. Nobena še tako velika pomoč ne bo mogla obvarovati prizadetih najhujše bede in pomanjkanja, zadolžena posestva so izročena propasti. V veliko tolažbo pa je revežem dejansko sočutje dobrotnikov, katerim gre priznanje za naglo pomoč.

PRVE KAZNI ZA KRŠITVE NAREDBE O BREZMESNIH DNEH

Subotiška policija je priredila ob brezmesnih dneh racijo po gostilnah in mesnicah. Pri tem je zalotila 15 mesarjev, ki so skrivaj prodajali meso svojim odjemalcem ob torkih in petkih. Aretirana sta bila tudi dva gostilničarja, ki sta kršila uredbo o brezmesnih dneh. Kršitelje je policija zaprla in izročila sodišču.

DELA NA CESTI MARIBOR - FRAM SE BODO JULIJA PRIČELA

Renoviranje državne ceste Maribor - Fram se bo prihodnji mesec pričelo. Sestavil se je posebni režijski odbor, v katerem so inž. Ivan Vaneček kot preds., kot člani pa inž. Milo Kraigher od gradbenega ministrstva, inž. Mašs Trost od banske uprave in gradbeni tehnik Matija Madešič iz Ljubljane. Sedaj režijskega odbora je v Mariboru. Za odsek med Teznom in Framom je določen kredit 12.471.000 din, za tlakovanje ceste skozi Slovensko Bistrico pa din 1.133.000. Cesto bodo uredili v 14 delovnih mesecih, pri čemer pa zimski meseci niso všteti, tako da bo ta cesta dograjena spomladi leta 1942. Vrhovno nadzorstvo gradnje bo imel načelnik gradbenega oddelka banske uprave inž. R. Ueh.

s katero ji je mogoče izvajati skladbo povsem v zamisli skladatelja samega, ki ga imamo s tem priliko do dobrega spoznati in njegov umtovor popolnoma uživati. Občinstvo je z burnim aplavzom izrazilo umetnici svoje priznanje.

Prireditve se je zaključila z dr. A. Schwabovo »Zlato kangljico«. Pesem je že kot zborova skladba odlična, sila melodiozna. Efekt lepe pesmi pa se še silno stopnjuje s spremljevanjem orkestra.

V interesu slovenske kulture je, da postane poleg pevskega zbora sedanji salonski orkester stalna ustanova Glasbene Matice. Naj nadaljuje z rednimi vajami. Stalen tak dober orkester, ki je vsak čas v funkcijski pripravljenosti, da lahko vedno ob potrebi nastopa z dobrim sporedom, bi bil slovenskemu kulturnemu življenju v Ptujju v največjo oporo in čast.

K. D.

p. Cepljenje proti davici je odredilo mestno poglavarstvo. Podrobnosti so razvidne iz razglasa.

p. Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri film »Blokada«.

p. Večera popoldne je bila dražbena razprodaja blaga v Radolčevi trgovini v Miklošičevi ulici. Zbrala se je poleg nakupovalcev še kopica radovednežev, tako da so morali prisostvovati čuvarji reda.

Maribor

Okoliški problemi pred občinskimi odbori

Seji studenške in pobreške občine

Sinoči je bila v Studencih občinska seja, ki jo je vodil župan g. Kaloh. Tajnik občine je prečital novi pokopališki red in določila za grobarja, kar so odobrili. Kljub temu je bila o tem obširna in stvarna debata. Predsednik občine je poročal o raznih občinskih zadevah, tako tudi glede stanja cest in ulic. Izdelale so se nove smernice za bodoče cestno delo. Podaljšala se bo Erjavčeva ulica od Vodnikovove do Kalohe; v novem podaljšku se tudi odobri električna napeljava. Ugotovilo se je tudi, da se mora v občini ustanoviti cerkveno-konkurenčni odbor. Rešili so tudi razne prošnje za podpore. Določili so delegate za davčno upravo. Razne računске postavke je točno raz-

členil blagajnik g. Pušnik. V občinsko članstvo je bilo sprejetih več prosilcev. Izvoljena je bila komisija, ki naj prouči, ali bi bilo boljše postaviti na tržnico studenec ali pa vodovod od izvirkov. V tej komisiji so gg. Kaloh, Pušnik in Pregel. Odbor je nadalje sklenil, da se mora Prešernova ulica otvoriti ne samo delno, kakor to želi nekateri posestniki, ampak cela, kakor to zahteva gradbeni pravilnik. Dosedaj so dohodki nove tržnice zelo povoljni. Končno so sklenili, da se mora regulirati potok na meji radvanjske in studenške občine.

Te dni je bila v gostilni Felič na Tezskem občinska seja pobreškega občinskega odbora. Vodil jo je župan g. Karel Stržina. Razpravljali so o raznih občinskih zadevah, med drugim tudi o skrajšani gradnji radijske relejne postaje na Tezskem. Sklenili so tudi, da bodo regulirali Vodnikovo ulico na Tezskem in zgradili kanal pri novi Flisovi hiši ob Ptujski cesti. Občinski odbor je sprejel 12 oseb v občinsko zvezo. — Občina Pobrežje bo uvedla poletne uradne ure. Uradovali bodo od 6. do 14. ure, za stranke pa od 10. do 14. Ob zaključku je g. župan v imenu občinskega odbora čestital odborniku g. Alojzu Kovačiču s Teznega k odlikovanju z redom sv. Save V. stop. za njegovo delo v tezenskem šolskem odboru.

V kratkem pričetek gradnje radijske postaje

Kako bo izgledala mariborska relejna radijska postaja, smo nedavno že poročali. Izgleda, da bodo v kratkem pričeli z gradnjo. V ponedeljek 17. t. m. bo ob 14. uri na Tezskem komisijiski ogled zemljišča, kjer bo zgrajena radijska postaja. V komisiji bodo zastopniki Prosvetne zveze, ki bo postajo gradila, okrajnega

načelstva v Mariboru, mestne občine in pobreške občine ter razni strokovnjaki. Povabljeni so tudi tamkajšnji mejači. Vse kaže, da je to zadnji uradni akt pred pričetkom gradnje. Morda bomo v jeseni ali pozimi že poslušali mariborsko relejno radijsko postajo.

Veliko mestno pokopališče bo na Tezskem

Že lani se je razvila zaradi nameravane ustanovitve velikega mestnega pokopališča na Tezskem dolga časopisna polemika. Bila sta in sta še sedaj dva tabora, ki sta za in proti tezenskemu pokopališču. Izgleda pa, da je sedaj akcijo prevzel sam mestni župnik, ki trdi da je edino cerkev kompetentna za takšno vprašanje. Nekateri znaki kažejo,

da je mestni župnik celo dobil zagotovilo, da se bo na Tezskem res ustanovilo novo skupno pokopališče. Zato bo dal sedaj velikansko zemljišče na Tezskem, kjer so še sedaj opuščena pokopališča, ograditi. Pokopališče bo v doglednem času vsekakor potrebno in bi bilo čisto prav, če bi se oba tabora v tem zedinila in akcijo podprla.

Dva uboja pred sodiščem

Fali kazenski senat v Mariboru je danes razpravljal o dveh ubojih. Prvi se je pripetil 19. marca v Novi Krčevini pri Ptuj. Obtoženi 40-letni posestnik Jakob Rojko z Vurberga je prišel k posestniku Jožetu Gomilšku ter ga terjal za aeke stvari, ki mu jih je posodil. Zaradi tega je nastal spor med njima, ki se je končal z ubojem. Gomilšek in njegova žena sta pred obtožencem pobegnili iz kuhinje v sobo. Rojko je razbil vrata in navalil na Gomilška. Z burkljami mu je razbil lobanjo, da je bil na mestu mrtev,

ženo pa je težje poškodoval. Rojko se je zagovarjal s silobranom.

Drugi je stopil pred sodnike 51-letni poljski delavec Ludvik Vetec iz Sp. Polskave. Obtožen je, da je z vilami ubil Jožeta Šobo, s katerim sta popivala. Ko sta se vračala pozno ponoči 22. aprila domov, sta se stepala. Vetec je z vilami razbil Šobi glavo. Tudi ta se zagovarja s silobranom.

Obe razpravi ob času poročila še trajata.

m Avtomobil na poštarški loteriji v Mariboru je zadela srečka s štev. 05424. Listo izžrebanih dobitkov glej med današnjimi oglasi!

m Poroka. Te dni sta se poročila črkostavec Bruno Petejan in gđ. Trauda Kovačičeva.

m Za adaptacijo konjušnice v Mariboru bo 20. tm. licitacija pri Dravski diviziji v Ljubljani.

m Odobreno zvišanje cen. Banska uprava je dovolila trdki Ornik & Mitrovič iz Dravograda-Meže, da sme prodajati barhant „Melka“ po 11.30 din, „Voja“ po 11.60 din, „Ivica“ po 12.70 din in „Lea“ po 11.90 din pri prodaji trgovcem na debelo, oziroma po 12.25, 12.50, 13.75 in 12.80 din pri prodaji istega blaga trgovcem na drobno. Cene, ki so odobrene trdki za prodajo detajlistom, veljajo tudi kot cene trgovcev na debelo pri engros prodaji.

m Drzna tatvina. V petek zvečer je na Glavnem trgu neki Iskra Stefan iz Studencev vprašal brezposelnega Jožeta Fiderška iz Ptuj, koliko je ura. Ko pogleda Fideršek na uro, mu jo Iskra iztrga z verižico vred iz roke ter pobegne. Srebrna ura z verižico je vredna 500 dinarjev.

m Tatvine. Kleparju Francu Petroviču na Tržaški cesti v Mariboru je ukradel Ivan S. iz Studencev več cinkaste pločevine v vrednosti 500 dinarjev ter jo prodal. — V noči od 7. na 8. tm. so neznani storilci iz stanovanja Ornika Jožeta na Obrežni cesti 81 v Studencih ukradli več ženskega perila ter razne jestvine in orodje. Storitve so že na sledu. — Jože B. je ukradel iz delavnice mizarskega mojstra Justina v Gubčevi ulici srebrno žepno uro z verižico v vrednosti 400 din in neznanokam pobegnil.

m Napad. Pred gostilno Kokot v Radvanju je Finžgar Miha napadel s kamnom nekega Piveca ter mu razbil glavo. Vzrok napada je staro sovraštvo. Pivec se zdravi v mariborski bolnišnici.

da bo železniška uprava tej prošnji Tujskoprometne zveze »Putnika« v Mariboru in splošni želji našega potujočega občinstva čimprej ugodila in s tem odstranila občuten nedostatek v železniškem prometu med Mariborom in Ljubljano.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Zrebanje 3. razreda 40. kola, dne 11. t. m.

Din 505.000.—	30271
Din 200.000.—	26115
Din 100.000.—	66500
Din 60.000.—	37038
Din 50.000.—	61536
Din 40.000.—	42447
Din 12.000.—	1681 14505 19495 28545 84532

Din 8000.—: 15595 21109 21352 28100 28775 47653 84579 90883 94870 95326

Din 5000.—: 27909 30795 35939 43825 50958 52938 53863 60970 61287 69663 80413 87987 89348 90981 96851 97606 98683 99658

Din 2000.—: 1724 5252 7629 9229 18719 21016 22485 23061 23603 26580 30035 30461 36629 40750 41762 41871 53548 56061 56855 59353 70020 78299 78503 78884 79984 82659 84623 92124 93592 99423.

Prihodnje zrebanje bo 11. julija.

m Napad na trafikantko. V trafiko Ane Gačnikove na Koroški cesti 63 je prišla neka ženska in napadla trafikantko. Udarila jo je s pločevinastim vrčem s tako silo po glavi, da se je morala zateči k zdravniku.

m Karambol na Aleksandrovi cesti. Pred Rakuschevim skladiščem na Aleksandrovi cesti sta trčila osebni in tovorni avtomobil. Posledice so bile hude, kajti tovorni avto je povozil neko kravo in gare, obe vozili pa sta močno poškodovani.

m Fantka je povozil. Neznani kolesar je na Radvanjski cesti povozil 4 letnega trgovčevega sina Valterja Smeha, ki je dobil po celem telesu nevarne poškodbe.

m Prometna nesreča v Studencih. Na Pekrski cesti je 27 letna Toplak Štefka iz Studencev povozila s kolesom 7 letno Hedviko Lajuh iz Maribora. Pri nesreči je dekletce dobilo resne poškodbe čeljusti in glave, tako da so jo morali oddati v bolnišnico.

* BODI ŠIK, ZVECI CIK — AMERIKANSKI ZVEČILNI BONBON. Zaloga za Jugoslavijo: Maks Jeras, Ljubljana, Miklošičeva 34, tel. 38-36.

* Poročila sta se dipl. strojni tehnik Bogdan Knaflič in Gizeia Rape, hčerka posestnika in trgovca v Sv. Križu pri Liji. Čestitamo!

* „Staribor“ ima svoj mesečni sestanek v četrtek dne 13. junija po sledečem sporedu: Ob pol sedmih (pol 19.) sestanek pred gradom in nato ogled muzeja pod strokovnim vodstvom prof. Baša. Ob 8. (20.) v restavraciji Narodnega doma spominsko predavanje prof. Baša o pokojnem dr. Travnerju. Prosimo obilne udeležbe!

* Obiščite naše Slovenske gorice! V nedeljo dne 16. t. m. Vas popelje Putnik z udobnim avtomobilom po veselih gričkih Slovenskih gorice. Cena krožne vožnje samo 60 din. Prijavite se takoj!

* Letošnji dunajski jesenski velesojem bo v času od 1. do 8. septembra. Mednarodni karakter tega velesoja bo zabeležen s sodelovanjem Jugoslavije, Bolgarske, Grčije, Italije, Romunske, Slovaške in Madžarske in nadaljnjih držav. Češko-Moravski protektorat bo tudi letos službeno zastopan na dunajskem velesojem. Za inozemske države se bo posebej uredil „Paviljon držav“.

Kino

* Grajski kino. Danes „Dr. Robert Koch“, v glavni vlogi Emil Jannings. — Pride socialni film „Angeli zatamnili li“.

* Kino Union. Do vključno četrtek „Usodna bolničarka“, pustolovina velikega formata s Sally Eilers in Paul Kelly v glavni vlogi.

* Esplanade-kino. „Strup“, velika ljubavna drama po noveli H. Bernsteina z Charles Boyer-om. Prekrasni film nepozabne vsebine.

PRIREDITEV TEZENSKEGA RK JE LEPO USPELA

V nedeljo popoldne je priredil tezenski Rdeči križ na Šabedrovem vrtu »Rodeljub iz Amerike«, ki je zadovoljila številne gledalce. Prireditev je v vsakem oziru prav lepo uspela in pokazala agilitetnost tamkajšnjih Rdečkarijev. Po igri se je razvila prijetna in domača veselica, katere donos je bil izročen v dobrodelne namene.

m Poročila sta se v nedeljo v frančiškanski cerkvi inž. arh. Marijan Mušič in Desanka Miovičeva.

m Brezjanski Rdeči križ je priredil nedavno na Tezskem tombolo, ki je prav lepo uspela. Nesla je 9000 din čistega dobička, ki se bo uporabil za potrebe in namene Rdečega križa.

m Na zagrebški glasbeni akademiji je diplomirala gđ. Nada Cijan iz Maribora. m Predstojništvo mestne policije v Mariboru poziva tistega, ki je v zadnjih 14 dneh kupil pod roko večjo preprogo temnorjave barve, ki se uporablja pred vrati za snaženje obutve, da se čimprej javi na policiji v sobi št. 19.

m „Zaradi preglasnega navdušenja za tujo miselnost“. Pod tem naslovom smo v sobotnem „Večerniku“ objavili poročilo o obsodbi gđ. Hansi Glaser. Ker smo bili o samem smislu obsodbe mistificirani, dodatno poročamo, da je bila sicer imenovana res obsojena, toda ne po zakonu o zaslišanju države, temveč po kazenskem zakonu, ker je žalila javnega organa in slovenske narodna čustva.

m Sokol-Pobrežje. — „Vsakomur nekaj“ je naslov pestrega večera, ki bo v nedeljo, 16. t. m., ob 20. v sokolski dvorani. — Na sporedu so lahke melodiozne operne arije, operetni spevi in humoristični prizori s petjem. — Sodelujejo gg. Angel Jarc, operni tenor in naš priznani, popularni slov. komik in dolgoletni režiser Josip Povhe. Na glasovirju pa bo ubrano brenkala ga. Vrabčeva. — Komur je do lepega petja in veselih, zabavnih prizorov, naj v nedeljo pohiti v našo sokolsko trdnjavo.

Jelika sokolska

tombola

5 tombolo bo združena ljudska veselica

Tablica din 5—

bo v nedeljo 16. junija ob 14.30 prvič na telovadišču v ljudskem vrtu. Prva tombola znaša 12.000 din a denarne tombole skupno 20.000 din, razen tega še 17 tombol in veliko število dragocenih dobitkov.

brez ustopenine. — Pričakovati je velikega obiska od blizu in daleč — Tablice po din 5— so že v prodaji.

Občuten nedostatek železniškega prometa

Nočni brzovlak št. 501 odhaja iz Maribora ob 2.48 z enim edinim vagonom I., II. in III. razreda, ki je direkten vagon Maribor - Sušak in katerega se morajo posluževati tudi potniki za Ljubljano. Šele v Pragerskem dobi brzovlak še dva druga vagona v direktnem prometu med Madžarsko in Italijo. Potniki, ki potujejo s tem nočnim brzovlakom iz Maribora proti Ljubljani, morajo torej prestopiti ali na Pragerskem ali pa v Zidanem mostu, kar je v nočnem času zelo neprijetno. V zadnjem času je vedno več potnikov, ki se iz Maribora poslužujejo tega brzovlaka za potovanja v Ljubljano in naprej. Dogaja se, da je edini vagon iz Maribora prenapolnjen in morajo potniki stati vsaj do Pragerskega, če ne še dalje, in morajo zaradi tega najmanj enkrat prestopiti. Enake težkoče so v prometu z brzovlakom št. 502 v nasprotni smeri ter so potniki, ki potujejo v Maribor iz smeri Ljubljana prav tako prisiljeni v nočnem času prestopati ali v Zidanem mostu ali na Pragerskem. Radi tega je zadnje čase vedno več pritožb. Zato je Tujskoprometna zveza v Mariboru naslovila na železniško direkcijo v Ljubljano

ni prošnjo, da se nočnima brzovlakoma št. 501/502 doda vsaj še en vagon II. in III. razreda v direktnem prometu med Mariborom in Ljubljano. Prepričani smo,

Turnir za prvenstvo ŠK „Vidmarja“

Sinoči je pričel v klubskem lokalno turnir za letošnje prvenstvo Sahovskega kluba UJN2B „Vidmar“, ki ga je organiziral ter ga vodi tehnični vodja g. Reinsberger. Turnirja se udeležuje 14 igralcev, ki jim je žreb določil naslednji vrstni red: 1. Peče 2. Nosan, 3. Gerželj, 4. Hvalič, 5. Certalič, 6. Skralovnik, 7. Lukeš Franjo, 8. Kuster, 9. Senekovič, 10. Kukovec, 11. Lukeš Božo, 12. Marvin, 13. Reinsberger in 14. Rupar. V I. kolu je prva dozorela partija Lukeš F.—Kuster. V damskem gambitu je Lukeš nekoliko nerodno zaprl linije in diagonale svojim figuram, nakar je Kuster udaril s presenetljivim napadom ter partijo v lepem stilu odločil v svojo korist. — Rupar je izbral proti Pečeju Philidorjevo obrambo, ki jo je Peče s kmeti razbil ter zagrozil z matom. Ruparju seveda tudi izguba dame ni mogla podaljšati življenja, ampak je tik pred matom predal. — Zelo lepo je zaigral Hvalič proti Lukešu B. Kljub izgubi figure, ki jo je mimogrede „pozabil“ na bojišču, je razvil močan napad, ki bi verjetno moral prodrati, da je

Hvalič igral nekoliko podjetneje in če bi imel nekaj več turnirske rutine. Ker pa tega ni bilo, se je seveda rutinanejši Lukeš izmotal iz težav in dobil v končnici. — Razburljiv damski gambit sta vodila Nosan in Reinsberger. Stara in nepomirljiva rivala sta dobobra razgibala šahovnico, izgledi pa so bili kol nihaljoče skodleci na tehničnici: zdaj bi lahko dobil Nosan, zdaj spet Reinsberger. Ko sta prebradila vse močeve faze, sta slednji moralala proti svoji najboljši volji skleniti miroljubni remis, kajti dva gola kralja dasta namreč vedno samo remis. — Najdaljša je bila partija Gerželj—Marvin. Slednji je iz francoske obrambe „stuhtal“ neke vrste holandski napad, ki ga je Gerželj rafinirano zavrnil. Po zamenjavi figur je nastala končnica istobarvnih lovcev. Marvin je sicer upal, da mu bo uspel „čudež na Marini“, toda Gerželj je s fino igro odločil končnico v 46. potezi v svojo korist. — Partiji Certalič—Kukovec in Skralovnik—Senekovič sta bili preloženi. Drugo kolo se igra v četrtek.

Zanimivosti

Francoski narod v usodnih dneh vojne

Dopis iz Pariza — Brezpogojna solidarnost in sodelovanje vseh stanov Francije

Flandrijski umik — Churchill je v parlamentu omenil številko čez 300.000 mož — je samozavest francoskega naroda mogočno dvignil. Tako da se kakšen moralni učinek nemškega zračnega napada na Pariz niti v kakem malem znamenju ne kaže. Kot nepristranski opazovalec mora človek ugotoviti celo nasprotno. — Odpor ljudstva je neverjetno zrastle. Povsod slišite: sedaj gremo v boj proti suženstvu. Velika revolucija, Vadmy, Jemappes, to so gesla. Pa pri navadnih ljudeh. Propagande sploh nobene ni. Odlučnost je pa nepričakovano globoka.

Tudi delavci in gospodarji so se naglo in zlahka dogovorili glede dela, ki v tovarnah ne preneha. Pogodba med sindikalnimi organizacijami, delavskimi, obrtniški, med inženirji, mojstri in gospodarji je bila sredi divjanja flandrijske bit-

ke brez težav in gladko podpisana. More se reči, da je danes vsa Francija intelektualno in delovno mobilizirana. Vse sindikalne organizacije so ta takoimenovani »sveti pakt«, ko je domovina v nevarnosti podpisali. In klic »Domovina je v nevarnosti!« je v Franciji danes prav tako močan in odločujoč, kakor je bil v času velike revolucije.

V omenjenem paktu je ta le odstavek: »Ko se Francija bje v vojni, od katere je ob istem času odvisen njen obstoj, prav tako kakor tudi obstoj raznih potlačeni narodov, ko se bje vojna, od katere so odvisna sama načela civilizacije, ta čas je za vse Francoze ena edina dolžnost: prispevati z vsemi naporji za branjo naroda in za poraz nasprotnika.« Klanjajo se vojakom, ki prelivajo kri na bojiščih, izjavljajo podpisane organizacije, da imajo nezlomljivo voljo storiti

vse, kar je potrebno za popolno, učinkovito in trajno zmago, za zmago, po kateri mora vstati nov svet temelječ na pravici. — Organizacije bodo z vsemi naporji do skrajnosti pospeševale produkcijo in pobijale potrato in vsak nered, ki bi pomenila napad zoper narod. Ob uri največje nevarnosti, je treba postaviti ure največjih nad. V borbi za obstoj, ki jo bje republikanska Francija, ni mesta za egoistične cilje, ne za dejanja in ne za namene razreda. Podjetniki, delavci, sotrudniki, prežeti z enako voljo enotnosti in socialnega miru, ki sta za zmago brezpogojno potrebna; se obvezujejo, da bodo skupno delali na polju povzdige in reorganizacije, ki bo vojni sledila zato da bo mladini, ki prihaja zapustila življenje boljše, v svobodi bolj razmahnjeno in bolj varno.«

M. Š. (Pariz).

Angleška kraljica ELIZABETA pregleduje darila za vojake na fronti

Potnik: — Gospod, ali vam lahko pokazem praktičnost novega brivskega aparata?

»Lev ima tudi bolhe!« je odgovoril nedavno Churchill, ko so ga opozorili, da je v Veliki Britaniji dosti pacifistov.

Sneg v visokih Tatrah je zapadel precej nizko, tako da so smučarji prišli še na pragu poletja na svoj račun.

Atentator na predsednika Angloindijskega društva je obsojen na smrt. Kakor znano, je morilec streljal na svojo žrtev na neki seji pred meseci v Londonu.

140 ton bombaža in 210 ton tobaka je lani proizvajala Albanija.

2.169.000.000 ljudi biva po zadnji statistiki na zemlji.

Kraljica Viljemina bo šla v Indijo? Tako poročajo iz Londona. Svetovalci so kraljici predlagali, naj bi šla v Holandsko Indijo, angleška vlada je pa naprosila princa Bernarda, naj jod od tega pregovori.

Pomorski promet z Evropo je ukinita japonska vlada.

Belgijska kraljica mati Elizabeta je po poročilih »United Pressa« ostala med invazijo v Belgiji. Otroci kralja Leopolda so pa po istem viru še nekje v Franciji.

Zavezniška tovarna za strelivo je postavljena blizu Memphisa v USA. Angleži in Francozi so jo postavili na svoje stroške, da bo delala zanje.

Pošljilo 50 milijonov funtov za narodno obrambo bo razpisala Turčija. Zakonski predlog je že predložen parlamentu.

Prehudo je jokala Marija Pehtova iz Prahatic, prej Brna na Moravskem. Najprej ji je umrl oče, zatem mož, nato pa še dva sinčka. Jokala je neprestano, dokler niso revici oslepele oči.

Bivši predsednik španske republike Azana se bo naselil v Mexico-Cityju. Letalsko združenje ameriških pilotov v Parizu, ki se bore na strani Francije, so izključili iz svoje srede častnega člana, polkovnika Lindbergha, ker je še vedno strasten pristaš izolacionistične politike USA.

Največje potniško letalo sveta je rusko letalo, ki je pred dnevi uspešno otvorilo zračno pot iz Moskve do Mineralnih vod. V letalu je bilo 64 potnikov.

Francoska vlada je zaprosila špansko naj sprejme 200.000 otrok francoskih in belgijskih beguncev.

Edinstveno naselje za plodne družine

Blizu Rima so te dni izročili svojemu namenu vas, kakršne najbrž ni na svetu. Kdor bi potoval iz Rima k morju in prišel v kraj Acilia, bi ne mogel razumeti, kako da so tu sami otroci. So seveda tudi odrasli vmes, toda ti se porazgube v živžavu mladine.

Vsaki, kdor hoče namreč bivati v tej vasi, mora imeti najmanj 7 otrok. Ker

število italijanskih družin z blagoslovljenim prirastkom ni majhno, je pritisk v to vas, prirejeno nalašč za mogoštevne družine, kaj velik. Samo iz rimske oblasti se je namreč prijavilo 2000 družin z najmanj 7 otroki. Doslej je v Aciliji 250 parov staršev, toda nad 2000 otrok.

Vsaka družina ima svojo hišico s šest sobami in vrtom zunaj na polju.

Sam je poklical policijo, da ga aretira

— Jaz sem vlomilec in bi mi bilo prav, če me pridete aretirati! Sem tu v baru Roys Clam, kjer sem hotel krasti.

Tako se je glasilo sporočilo po telefonu, ki ga je prejela ob 3. uri zjutraj stražnica v Cliftonu. Komisar je z agenti takoj pohitel v imenovani bar, kjer je našel nekega človeka, ki je z naperjenim

revolverjem držal v šahu nekega drugega. Bil je sam gospodar bifeja, ki je zasledil tatu vprav v trenutku, ko je vlomil v blagajno. S samokresom ga je prisilil, da je najprej vrzel predpisani novec v avtomatični telefon in poklical policijo.

Lov za mastjo v boju proti blokadi

Nedavno so imeli v Berlinu zborovanje raziskovalci proučavanja nadomestkov za pridobivanje masti. Leta 1936 je ustanovil profesor dr. Kaufmann »Društvo za proučavanje masti«, ki šteje danes že 1200 članov. Na zborovanju je govorilo več vseučiliških profesorjev o aktualnem problemu.

V svojem govoru je prof. dr. Kaufmann prikazal velike uspehe pridobivanja masti iz fosfatidov, sterinov, vitaminov,

hormonov in barvnih snovi v naravnih maščobah, ki se s pomočjo kemičnega postopka predelavajo v rafinerijah. Prikazan je tudi bil nov način pridobivanja masla iz mleka. Dalje so učenjaki priporočali sajenje oljnih rastlin v Nemčiji. 90% svetovne produkcije olj izhajajo namreč iz rastlin, le 10% je živalskega izvora. Priporočajo se sajenje soje in sončnice, ki je v balkanskih deželah zelo razširjena.

Strašno maščevanje zavrženega snubca

V Bukarešti se je odigrala nedavno strašna žalostna igra. Inženir Konstantin Cotescu je že del časa snubil mladenko iz hiše, kjer je bil na stanovanju. Mladenka pa ni hotela slišati njegovih prošelj, zato je sklenil, da se bo nad njo maščeval. Cotescu je vdrl v sobo mladenke, polil njeno obleko z bencinom, nato pa vrzel

vano gorečo vžigalico. Ko je bila obleka v plamenih, je pahnil nesrečno žrtev iz sobe na hodnik. Na vpitje nesrečnice so prihiteli sosedi, ki so ogenj pogasili. Mladenka je dobila težke opekline po vsem životu. Okrutnega inženirja so zaprli.

Zezezo glavni dohodek Luksemburške

Od vseh dohodkov, ki jih ima mala Luksemburška, odpade 80% na pridobivanje železa. Veliki koncern železne industrije stoluje v mestu Luksemburgu in

je v l. 1939 proizvedel 1,84 milijona ton surovega železa, 1,76 milijona ton surovega jekla. 95% železne rude izvozijo v tujino, 30,34 luksemburškega železa je

Angleški tank v akciji

Vzrajanje sovražnega letala prihaja

šlo v Belgijo, 27% v Nemčijo, 3,82% v Anglijo, dalje v Skandinavijo, Južno in Severno Ameriko, v Italijo in Francijo po 1,98%. Potrebno gorivo za visoke peči je dobavljala Luksemburška po večini iz Nemčije. Medtem je bilo tudi dva milijona ton koksa, v zadnjih letih pa holandski premog.

Ni lahko videti mikada

Ko se pelje mikado, japonski cesar, skozi mesto, morajo biti zastrta vsa okna. Stražniki, občinstvo, vojaki stojijo nepremično kakor kipi. Nihče se ne sme hliniti. To je izraz najvišjega spoštovanja in vdanosti. Dvorni maršal pošilja v hotele, kjer so nastanjeni Evropejci, posebne objave, da se gosti pouče: »Če hočete gledati pot mikada, morate stati in se ne smete gibati. Prepovedano je fotografirati ali gledati veličanstvo od zgoraj iz oken zgornjih nadstropij, s hribov in sploh vsega, kar leži višje, nego je mikadov voz. Vsak prestopek proti temu se smatra za žalitev veličanstva.«

Na zahodnih bojiščih doslej še niso bile prizadete katedrale, je ugotovil poseben papežev odposlanec.

Rojstva in poroke v Nemčiji

Lani je bilo v Nemčiji 944.246 porok, predlanski le 174.821. Rojstev je bilo lani 1.633.078. Prirastek, porok je posebno v zvezi z vojno, saj je bilo samo v stari državi 108.000 vojaških porok. Na tleh bivše Avstrije je bilo lani in predlanskim sklenjenih dvakrat več porok kakor v prejšnjih štirih letih pod avstrijsko vlado.

Liubliana

Zahvala Protituberkulozne zveze

Prireditev letošnjega protituberkuloznega tedna v dneh od 19. do 26. maja je dokazala, da znamo Slovenci tudi v težkih časih vrednotiti smisel za pripravljenost za pomoč bednemu bolniku in za njegovo ozdravljenje doprinašati denarne žrtve.

Ceprav nabiralna akcija v protituberkuloznem tednu še ni zajela prav vsakogar in so se ji mnogi izmaknili, moremo vendarle že zdaj ugotoviti, da se klic protituberkuloznega tedna ni izgubil v praznino, marveč je bil v splošnem deležen res neprisljenega, toplega in iskrenega odziva. V dneh protituberkuloznega tedna smo postavili temeljni kamen sklada za podpiranje revnih jetičnih bolnikov. Geslo »Noben jetični brez bolniške postelje« je v najširših plasteh našega naroda pognalo zdrave korenine. Niso sicer še zaključeni računi, uverjeni smo pa že zdaj, da je naša letošnja 7-dnevna prireditev nadkrilila tako v moralnem kot materialnem oziru vse prejšnje. Visoko pokroviteljstvo prvega predstavnika oblasti g. bana dr. Marka Natlačena nad

našo prireditvijo je razgibalo v plemeniti tekmi za sodelovanje vse naše kulturne, humanitarne, telovadne, sportne in druge organizacije, ki so v zvezi z našimi krajevnimi edinicami v polni meri izvršile svojo dolžnost. Vzporedno z njimi sta korakali šola in cerkev.

Ne dvomimo, da bodo vsem tem naknadno in s primernimi ukrepi sledile tudi vse občine, denarni zavodi, zavarovalnice, razna industrijska podjetja itd., na katere je Protituberkulozna zveza apelirala s posebnimi pismili.

Preobširno bi bilo naštevati vse činitele, ki so podprli naša prizadevanja v protituberkuloznem tednu moralno in materialno. Zato veljaj v našem in vseh revnih jetičnih bolnikov imenu vsem in vsakemu posamezniku naša neomejena in najiskrenejša zahvala! Zaključujemo s toplo prošnjo: Vsa slovenska javnost spremljaj naša plemenita stremjenja tudi v bodoče!

Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

O cestnem prahu in vozačih

Ljubljansko mestno poglavarstvo je dalo časopisom sporočilo o vprašanju prahu po ljubljanskih ulicah in cestah, v katerem s humorjem ugotavlja, da letos prašino najbolj uspešno preganja vsakdanji dež in da je tega najbolj veselo mestno cestno nadzorstvo, ker bi ob sedanjem pomanjkanju bencina in šoferjev itak nikakor ne moglo konkurirati z vremenom. Torej naj ljudje potrpijo, če se ob suhih dneh ne bodo škropile stranske ulice in da tudi druge ulice ne bodo več tolikokrat namočene kot prejšnja leta. Sicer pa ima Ljubljana večinoma še neutrjene ceste, kjer škropljenje dosti ne koristi. Voda namreč prahu ne odstrani, ker se v vročini takoj posuši.

Drugo zlo na naših cestah, ki povzroča največ prahu, — tako pravi to sporočilo — pa so motorna vozila, ker s pretiranimi in tudi nedovoljenimi brzinami drvi po ulicah in cestah ter vzdigajo prah. Navadno cestišče ne prenese hitre vožnje in zato bi morali avtomobilisti voziti bolj počasi, da ne raztrgajo cest. Za hitre vožnje so samo tlakovana, asfaltirana ali drugače utrjena cestišča. Naj torej avtomobilisti to upoštevajo in ne delajo toliko prahu. In če ne marajo tega storiti že s higienskega in zdravstvenega stališča, naj po netlakovanih in neutrjenih mestnih cestah vozijo s pametjo in počasi vsaj iz uvidenosti in prizanesljivosti do somoščanov.

Ta apel je krepak, če bo kaj zalegel, je sevé drugo vprašanje. Moralčno se v takih stvareh, kakor izkušnja uči, malo doseže, veliko bolj pomagajo globe. Saj so tu cestno-polijski predpisi, naj se le strožje izvajajo! Pritožbe na dirjanje avtomobilov po mestnem področju so splošne, zlasti pa se divje podijo tovarni av-

tomobili. Tem se vedno strahovito mudi. Sploh je opaziti v Ljubljani pač malo dobre prometne discipline in je le sreča, da ni več nezgod. Se je na primer včeraj pripetilo, da je tam na tistem ostrem ovinku mimo Mestnega doma proti Streliški ogromen tovornik, namesto da bi zavil lepo v loku, ta ovinek naravnost rezal, tako da se je kolesar, ki je privozil ta hip izza ovinka, komaj se izognil. Kakšen strahovit karambol bi se bil zgodil, če bi bil slučajno nasproti privozil avto ali celo avtobus. Sama sreča! Vse preveč lahko miseino vozarijo eni ko drugi, avtomobilisti, motoristi kot kolesarji. Devetkrat mu gre po sreči, desetič pa nastrada.

a Vpisovanje v ljubljanske ljudske šole bo v ponedeljek, 17. tm., in sicer za novince od 9.—12.30, hkrati z vpisovanjem v otroške vrte. Za vse druge je pa vpisovanje istega dne popoldne od 15.—17. in tudi v torek, 18. tm., od 9.—12. Pri vpisu otrok morajo starši predložiti otrokov krstni list ali družinsko knjižico, prav tako pa tudi spričevalo o cepljenju koz. Vpisati se morajo vsi otroci, ki bodo izpolnili 7 let vsaj do konca tega koledarskega leta. Samo če je dovolj prostora, se smejo vpisati tudi oni, ki so po zdravniški izjavi telesno in duševno posebno razviti ter bodo dopolnili do 1. septembra šele 6 let. Opozorjamo starše, da morajo vpisati tudi one šoloobvezne otroke, ki ne nadaljujejo šolanja v meščanski, srednji ali strokovni šoli ter ne gredo v obrt ali trgovino in niso še izpolnili 8 letne šolske obveznosti in sicer dečki do dopolnjenega 16. leta, deklice pa do dopolnjenega 15. leta starosti.

a Zaradi tlakovanja klanca na Poljanski cesti nad Ambroževim trgom bo Poljanska cesta med Domobransko cesto in Ambroževim trgom od srede, 12. tm. še kakih 14 dni zaprta za vozni promet.

Ne pozabi naročnine!

Sport

Beli sport vabi

ISSK Maribor nadaljuje z vso vneto svojo propagandno akcijo za teniški sport v našem mestu. Za vseskozi uspehim turnirjem dvojic bo sedel sedaj turnir posameznikov. Že za nedeljo je predviden turnir v moškem singlu, za katerega je razpisal zaslužni pionir slovenskega sporta in predsednik Slovenske teniške zveze g. Radovan Šepc štiri lepa darila. Gotovo bo tudi ta turnir privabil naše bele mušketirje v polnem številu, saj se obela resničen sportni užitek. Turnir, ki se prične ob 8.30 na igriščih ISSK Maribora, bo tem

zanimivejši, ker bodo sodelovali seniorji in juniorji v isti konkurenci.

Zgledna pobuda ISSK Maribora znanjuje že lep uspeh. V zadnjih dneh se je prijaviilo lepo število novih prijateljev belega sporta, zlasti mladine. Prav ona najde na teniških novo torišče za merjenje svojih mladih moči. Že v prihodnjih dneh bo sledil poseben mladinski in nato še damski turnir, ki naj služita prav tako propagandi našega belega sporta. Naš tenis beleži kljub nemirnemu času nov polet, ki ga vsi sportniki prav iskreno pozdravljamo.

Kdo bo igral v malem SE-cupu?

Vsled tega, ker pri nas še vedno ni rešeno vprašanje prvega in drugega kluba, ni znano, katero internationalno moštvo bo gostovalo v Zagrebu. Odločitev bo padla to nedeljo po tekmi Gradjanski—Jugoslavija. V slučaju, da postane Gradjanski državni prvak, se bo v sredo, 19. tm., igrala zanimiva igra Ujpest—Gradjanski. Če pa Gradjanski ne postane prvak, bo v prvem kolu gostovala „Venus“ iz Bukarešte. Ako pa BSK po zaslugi „Jugoslavije“ postane državni prvak, bo igral Ujpest v Beogradu. „Ferenczvaros“ bo gost Slavije v Sarajevu.

s. Priprave za atletske dvoboje z Madžarsko in Italijo. V nedeljo so se v Zagrebu stali tehnični referenti naših atletskih zvez. Med drugimi je bil navzoč tudi D. Sancin iz Ljubljane. Tekme bodo 22. in 23. t. m. v Beogradu proti Madžarski, teden kasneje pa v Bologni proti Italiji.

s. Ipavec je pri sobotnem boksarskem nastopu v Ljubljani že drugič v letošnjem letu podlezel Balohu. Večer je bil pester, ker je nastopilo več parov.

s. Dunaj—Budimpešta 1 : 0. Medmestna tekma Dunaj—Budimpešta, ki se je odigrala v nedeljo, je končala z 1 : 0 v korist Dunaja.

s. Asboth si je priboril naslov madžarskega teniškega prvaka, ker je v finalu premagal Gaboryja.

s. ATK—HASK 5 : 0. V nedeljo se je vršila v Zagrebu teniška tekma za prvenstvo države v konkurenci gospodov. Nastopila sta

kluba ATK »Zagreb« in HASK. Po lepi igri jo je odločil v svojo korist ATK »Zagreb« v razmerju 5 : 0. Ostali dve partiji je Hašk predal brez borbe.

ODDAJTE

male oglase za sobotno številko »Večernika« že v petek do 18. ure.

s. Najboljši gol strelec v drž. ligi je sedaj Bozović (BSK), ki jih je zabil 9. Lešnik od Gradjanskega se je plasiral na 2. mesto z 8 goli.

S ČOLNOM STA POBEGNILA

Iz svoje ožje domovine sta želela pred nekaj dnevi v širni svet komaj 11 letni Jožef Planinc iz Limbuša pri Mariboru, ter njegov prijatelj iste starosti iz Košakov. Ker jima to z vlakom ni bilo mogoče, sta ukradla Tuferju iz Limbuša 300 din vreden čoln in si s platnom, ki ga je ukradil tovariš doma svojim staršem, pripravila jadro. Nato sta se odpeljala po Dravi proti Hrvatski. Sreča pa se jima ni dolgo smejala, kajti v Karlovcu so izprizjena fantalina že prijeli in ju izročili staršem.

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par, najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—, Družbe, preklic, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za to oglašje je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davak za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpsolati v pisnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znakka za 3 din.

RAZNO

MODRA GALICA

žveplo, tobačni izvleček, afidon, nikopren, žveplenoapnena brozga, nosprasiš, merifol, sulikol, kvasijca les, maza vo milo, škropilnice in žveplalnike je dobiti pri Kmetijski družbi, Maribor, Meljska c. 12. Tel. 20-83. 412-28

SLIKE ZA LEGITIMACIJE Vam izvrši hitro, lepo in poceni foto »Jana«. Sodna ulica 1-II. nasproti »Bata«. 4281-28

V DOBRO VZGOJO

se da eno leto stara, zdrava, punčka, k boljšim ljudem v oklicu Maribora. Ponudbe poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Ljubitelji otrok«. 4281-28

JAGODE MESEČARKE SADIKE

ki nosijo od junija do pozne jeseni, dobite poceni v vrtnariji Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 4141-28

IZGUBLJENO

Najden je bil **ELEGANTEN KLOBUČEK**. Dobi se v Koroščevi 2, Bošnjak Erika, 4291-27

Sergiusz Piasecki

LJUBLJENEC ZVEZD

21 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Krisa je bil oblečen kot grof. Sivo obleko, lakaste čevlje, zeleno samoveznico... Na glavi je imel svetel klobuk s širokimi krajci.

Ko sva se približevala Sašinemu domu, so nama že od daleč udarili na uho zvoiki harmonike.

»Tonda se razteguje!« je dejal Krisa. Vrata v hišo so bila odprta. Skoz nje je padel v temo ozek pramen svetlobe. Ob hiši je stalo več ljudi. Slišala sva šepet in pritažen smeh.

Vstopila sva. Tondova harmonika naju je oglušila. V sobi je bil razigran vrvež. Ljudje so plesali in noreli kot obsedeni. S Kriso sva se odmaknila k steni in opazovala plesoče pare. Krisa mi je z migljajem pokazal visoko raslega fanta s cigansko oblikovano glavó in po kozarščo počesanimi lasmi.

»Hrebik,« mi je dejal tovariš. Hrebik je plesal z mlado, jedva petnajstletno mladenko, ki mu je segala komaj do prsi. Dekletce je bilo dražestno z lepimi kot jagoda rdečimi ustnicami. Pri plesu je nekotiko nerodno in skoraj smešno stopicala okoli tihotapca, ki jo je včasih kar nosil po zraku. Hrebik je plesal razigrano in strastno.

»Njegova ljubica,« mi je pojasnil Krisa. »Kaj?« sem ga začudeno vprašal. Gr-

dih deklet tu sploh nisem opazil. Tihotapci so imeli najlepša dekleta v mestu.

Potem sem zagledal Lorda, ki je lagodno in brez posebnega navdušenja plesal z visoko in dokaj zajetno žensko v temno zeleni obleki. Postave je bila čedne, obraz pa je imela shujšan in nenavadno bledikav ter me je spominjala na masko. Morda se je preveč naprašila z riževó moko.

Med pari sem opazil tudi Vanka Bolševika, ki je nasmejanega obraza stiskal k sebi krepko raslo dekletó z močnimi golimi rameni. Med plesom jo je tako močno prižemal nase, da je morala držati glavo vzvznak. Opazil sem tudi dve dekleti, ki sta sami zase plesali. Precej izživajoče sta se vedli. Med plesom sta požvižgali melodijo in zvedavo vrteli glavi na vse strani.

»In kdo sta tale dva asa?« »Anda Vojak in Helena Žid... Obe sta tihotapki.«

Pogledal sem ju natančneje. Anda Vojak je imela široka ramena in ozke boke. Podobna je bila preoblečenemu možu. Oblečena je bila v oranžno obleko. Na prstih je imela več dragocenihih prstanov. Anda Vojak je bila visoka in vitka, dočim je bila Helena Žid majhna in de-

bela. Helena je imela prijeten in razigran obraz z nekoliko navzgor zavihanim nosom. Zasmeljal sem se, ko sem gledal na tale ženski par.

Plesalo je precej fantov in deklet, ki jih osebno nisem poznal. Ob steni pa jih je še precej sedelo ali pa stalo. Dekleta so bila pestro oblečena; one, ki so imele lepe noge, so imele silno kratka krila. Fantje so bili v modrih, rjavih in svetlo sivih oblekah, srajce in samoveznice pa so bile naravnost fantastičnih vzorcev in barv.

Z očmi sem vsepovsod iskal Felo, a je nisem mogel nikjer opaziti. Godba je utihnila, ples je prenehal. Dekleta so se jela zbirati v kotu sobe. Fantje so stali ob stenah. Vsi so se vedli precej nepriradno in narejeno. Bili so naduti, naškrobljeni in prevzetni. »Tihotapska slava« jim je razgrela glave.

Dekletá so šepetala, se hihitala ter se postrani ozirala po fantih. Ti pa so se razvzemali v važne pogovore ter se delali kot bi deklet sploh ne opazili. Seveda, to je bil »dober ton«.

Krisa me je potegnil za rokav. Ozrl sem se proti vratom. V sobo je vstopil Alfred Alinčuk, bahiavo oblečen, polizano počesan in napudran. Za njim so vstopili še njegovi bratje: Albin, Alfonz in Ambrož. Postavili so se v gručo ob vratih in polglasno razgovarjali.

Fantje so se ozrli na Alinčukove in le »gospodične« (tako je namreč Lord nazival dekletá) so jele živo šepetati ter se smehljati.

Ta hip sem uzrl Bolka Kometa. Stopil je sredi sobe, si zavihal brke, se pomembno ozrl po navzočih ter nato prasn timer v krohot. In kot bi sprožil plaz je z sveh strani zazvenel razigran smeh. Bolek Komet je slednjič zapičil pogled v Tondo, ki je sedel v kotu in opiral glavo na harmoniko.

»A... gospod mojster! Naš poklon! Zaigrajte nam »Na koncu Mandžurije!« Komet je vrgel harmonikarju zlatnik. In ko je Tonda zaigral star ruski valček, je Komet pograbil prvo dekletó in se jel vrteti po sobi. Bila je Helena Židova.

Dekle je zardelo. Zacepetala je z nogami ter pričela odrivati Kometa od sebe. V sobi je nastal splošen krohot. Komet je izpustil Heleno, skočila je med gručo deklet in pokazala Kometu jezik.

Komet se je zasukal na petah in odšel proti vratom, ki so vodila v drugo sobo. Za hip prekinjena zabava se je nadaljevala. S Kriso sva poiskala prazno klop. Na moji desni je stala Manja Kourava — kot navadno precej nezadovoljna. Nekoč sem jo že videl na trgu v družbi Helene Židove. Sedaj je stala poleg zavalijenega dekletá, ki je imelo nenavadno žive črne oči.

»Kdo je ta?« sem vprašal Kriso.

»Ta v rumenem je Manja Kourava... tihotapka...«

»Poznam jo. Toda ona v rožnatem?«

»Klada... Tudi tihotapka. Njih vodja... ženski poglavar!«

(Dalje.)

KAM, KJE?**VINO**

(pekrčan) od 5 litrov naprej po 7 din 1 v vinogradu Boštjančič, Limbuš 59. 3956-1

HALO!
V nedeljo 16. junija otvoritev novega modernega keglišča, gostilna »Triglav« pri Sp. Sv. Kungoti. Nagradno kegljanje — lepi dobitki. Koncert, pevci itd. Kuhinja in klet založena z najboljšimi dobrinami. Za obilen obisk se priporočata gostilničarja Fifolt. 4274-1

SLUŽBO DOBI**ELEKTROMONTERJA**

z daljšo prakso v visoko in nizkonapetostnih napravah sprejme Elektrarna Fala d. d. Maribor. Pismene ponudbe je nasloviti na prednji naslov. 4297-2

VÁŠE FILME ZAJEPAJTE NAJMODERNEJŠEMU FOTO-LABORATORIJU
Kanc
DROGERIJE

KAMNOSEKE

dobro izvežbane za montažo in fino obdelavo umetnega kamna in

CEMENTISTE

za izdelavo stopnic, nametavanje, ter obdelavo umetnega kamna, z dajšo prakso sprejme »Alpeko«, tovarna umetnega kamna, Ljubljana. 4299-2

ODDAM DVOSOBNO STANOVANJE z vsemi pritlikinami za 1. julij. Ulica 10. oktobra 5, Zelenka. 4295-5

ŠTIRISOBNO STANOVANJE krasna lega, sončno v centru mesta se takoj odda v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 4302-5

STANOVANJE IŠČE

Državni uslužbenec išče **DVOSOBNO STANOVANJE** v centru, sončno, 400-450 din. Pismene ponudbe pod »Državni uslužbenec« na ogl. odd. »Večernik«. 4258-6

SLUŽBO IŠČE

SLUŽBO IŠČE
Sem star 54 let in izreden slučaj me sili, da prosim za službo potirja, paznika, skla diščenika, trgov. sluge ali slično. Dopis! Britovšek pri Rožmanu, Guštanj-Ravne. 4284-3

BRIVSKI POMOČNIK mlajša moč, želi spremeniti mesto. Naslov v ogl. odd. 4300-3

SOBO ODDA

Samostojna upokojenka vzame solidnega **ZELEZNIČARSKEGA UPOKOJENCA** v popolno dobro oskrbo. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 4287-8

Takoj oddam **2 SOBI S ŠTEDILNIKOMA** mirnima strankama. Prešernova ul. 5. Tezno. 4285-8

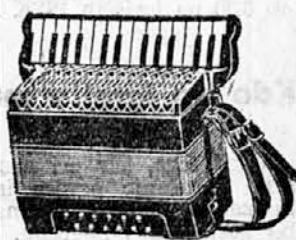
Oddam lepo **OPREMLJENO MANJŠO SOBO** takoj nasproti carinarnice, Aleksandrova 67-II, levo. 4271-8

VOZILA

Prodajam globok **OTROŠKI VOZIČEK** Vprašati: Ipavčeva ul. 9, Pobrežje. 4286-22

OBVESTILA

GOSPOD ANGEL JARC operni pevec v Mariboru. Ker mi Vaše stanovanjske ni znano Vas nujno prosim, da se radi znane dobave čimpreje zglasite pri meni v tiskarni. Hinko Sax, tiskarnar v Mariboru. 4288-26

HROVAT-ove harmonike

so najmanj tako dobre kot razne »najpopolnejše harmonike sveta«. Prepričajte se z naročilom. Ako niste zadovoljni, vračam denar! Zahtevajte cenike najboljših svetovnih znamk. od tvrdke... event. samo: od tt. **R. Hrovat**, Zagreb, Ilica 49

ZENSKI KOTICEK

MODRČKI stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo naiceneje pri **S. Ketišu**, Stolna 1. 11406-18

SVEŽE ČAJNO IN NAVADNO MASLO se dobi po najnižji ceni v novi trgovini Koroška c. 26. Ledvinka. 4279-18

Prvorstne fotografije dobite v foto-studiju

„Pelikan“

Maribor — Gosposka ulica št. 23

Lista izžrebanih dobitkov

I. efektne loterije Društva nižjih poštних uslužbencev v Mariboru dne 9. junija 1940.

Glavni dobitek: 05424 (avto)

02989	00970	03570	06664	10597	13299	16593	20402	23057	26780
03780	01000	03585	06676	10745	13360	16643	20422	23082	27334
08029	01067	03657	06867	10925	13451	17155	20426	23090	27386
09655	01227	03683	06883	11140	13824	17563	20526	23176	27786
09823	01262	03792	07179	11155	13868	17903	20571	23386	27829
12257	01782	03927	07321	11179	13907	17931	20647	23641	28100
12623	01851	04088	07644	11257	13994	17945	20693	23726	28214
15022	01912	04115	07696	11330	14065	18062	20718	23916	28316
15647	02247	04236	07948	11396	14153	18292	21121	24129	28407
15741	02295	04641	08005	11575	14530	18466	21514	24230	28504
16288	02301	04717	08086	11611	14884	18595	21618	24298	28523
18316	02338	05205	08350	11679	14997	18609	21658	24360	28724
19264	02438	05236	08528	11854	15001	18682	21894	24605	29107
21486	02497	05525	08624	11858	15091	19052	22013	24734	29176
23137	02543	05548	08905	12238	15116	19254	22365	24839	29206
24594	02561	05678	09100	12476	15219	19307	22459	25072	29284
26882	02667	05906	09364	12503	15239	19500	22499	25253	29651
00244	02766	06213	09529	12666	15529	19508	22598	25521	29917
00510	02922	06254	09916	12888	15605	19610	22803	26118	29997
00661	03144	06374	10056	13131	16302	19923	22818	26176	
00709	03326	06484	10112	13132	16549	19938	22833	26428	
00743	03557	06605	10497	13180	16561	20044	22862	26511	

Velika razprodaja

manufakturnega blaga 20-30% ceneje od znano nizke in stare cene. Zato pohitite vsi v...
Ne zamudite prilike, dokler zaloga še traja!

Češki magazin

SNAZNO POSTREŽNICO katera zna kuhati iščem takoj. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 4278-2

Sprejemem **DVA ČEVLJ. POMOČNIKA** za novo delo. Jelen Srečko. Studenci, Erjavčeva 12. 4289-2

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT

Maribor, Vetrinjska ul. 30
Ljubljana, Prešernova ul. 44

Sprejemem mladega **ZDRAVEGA HLAPCA** Vpraša se pri tvrdki Petar J. Miović, Aleksandrova c. 57. 4277-2

DVA ČEVLJ. POMOČNIKA za boljša dela takoj sprejemem. Čevljarstvo Grabner, Sv. Lovrenc na Poh. 4276-2

STANOVANJE ODDA

Sončno **DVOSOBNO STANOVANJE** v mirnem kraju se odda. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 4293-5

PRITLIČNO STANOVANJE soba in kuhinja, se odda s 1. julijem. Studenci, Ciril-Metodova 4. 4290-5

Lepo **DVOSOBNO STANOVANJE** se odda s 1. avgustom. Vprašati Jezdarska 20-I. 4283-5

STANOVANJE lepo trisobno, se odda s 1. julijem v novo zidani hiši Slovenska 37. Povprašati Gosposka 13. 4282-5

Opremljena **CISTA SOBA** se odda za 1. julij ob Tomšičevem drevoredu. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 4275-8

Opremljena ali **PRAZNA SOBA** tudi z hrano se odda. Krčevina, Strma 3. 4273-8

MEBLIRANO SOBO oddam solidni, stalno nameščen gospodični ali gospodu. Na željo tudi hrano. Stritarjeva ul. 5, I nadst. 4294-8

SOBO IŠČE

Iščem **OPREMLJENO SOBICO** v magdalenskem predmestju. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. »Večernik« pod »15. junij«. 4266-9

POSEST

Takoj naprodaj: **KAVARNA »PROMENADA«** V MARIBORU Tomšičev drevored 20, izredno dobro zgrajena vila, z gospodarskim poslopijem in krasnim vrtom in **LIVARNA IN KLJUČAVNIČARSKA DELAVNICA** na meji Maribora z modernimi stroji na električni pogon. Pojasnila daje pisatna Dr. Senkoviča Zdenka v Mariboru, Prešernova ul. 1-II. 4242-11

MALO POSESTVO naprodaj z gospodarskim poslopijem, zraven poljo zemlje pri banov. cestl. četrt ure oddaljeno od fare Dobriče v bližini žel. postaje Trebnje na Dolenjskem. Franc Glavan, Železno 13, p. Dobriče. 4298-11

Prodajam **POSESTVO** v Ključaroveh s prevžitakom, 10 minut do koldvora v Križevcih, zemlje do 4 orale. Cena okrog 40.000 din. Hiša in vse poslopje zidano. Največ do 25.000 din plačati je potrebno denarja, ostalo v 10 letih Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 4301-11

Kopalne obleke,

najnovejši modeli, nudi ugodno **Lama**, Jurčičeva ul. 4

MODERNI VOZIČKI

po vseh ocenah

BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Kociča 4

Zlato in srebro,

briljante, zastavljajne listke išče nujno za nakup

M. Ilgerjev sin,
Maribor, Gosposka ulica 15

Dipl. optik
E. PETELN
MARIBOR - GRAJSKI TRG 7

† V globoki boli naznanjamo, da nas je za vedno zapustila iskreno ljubljena žena, mati in teta, gospa

Josipina Jaki

soproga okrajnega tajnika

v torek, 11. junija 1940, ob 18.15. uri v 50. letu starosti.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, 13. junija 1940, ob 15. uri popoldan iz mrtvašnice na Pobrežju na francišansko pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo brala v petek ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

Maribor, Trst, 12. junija 1940.

Globoko žalujoči ostali.

**INDUSTRIJE
OBRTNIKI
TRGOVCI****Vse za pisarno**

kupite najceneje pri...
Tiskovni zadrugi
Maribor, Aleksandrova
cesta 13 — Telefon 25-45